

Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):

oversadt paa Dansk af R. Soelberg ; [Musiqven af Joseph Sarti].

Titel | Title:

Cesare in Egitto : dramma per musica, da rappresentarsi sul regio teatro danese,

Alternativ titel | Alternative title:

I'autunno dell'anno 1763 = Julius Cæsar i Ægypten : et musicalsk Skue-Spil til at opføres paa den kongelige danske Skueplads, i...

Udgivet år og sted | Publication time and place: Kiøbenhavn : trykt hos Lars Nielsen Svare,

[1763]

Fysiske størrelse | Physical extent:

93 s.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

Jaline Cesar

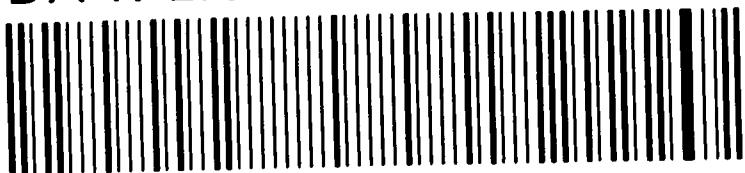
A. M. Green

1793

56 - 383

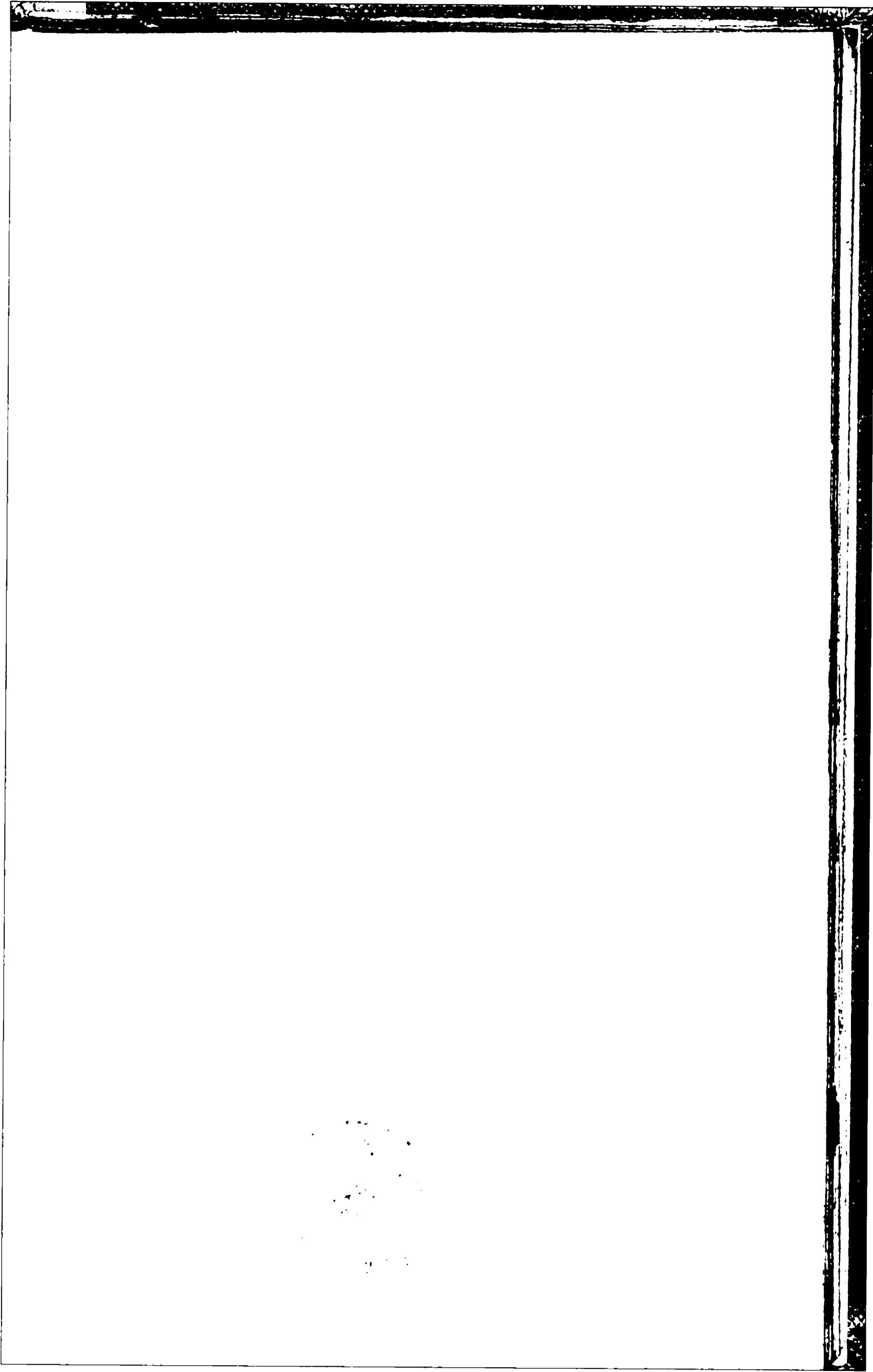
DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 56 8°

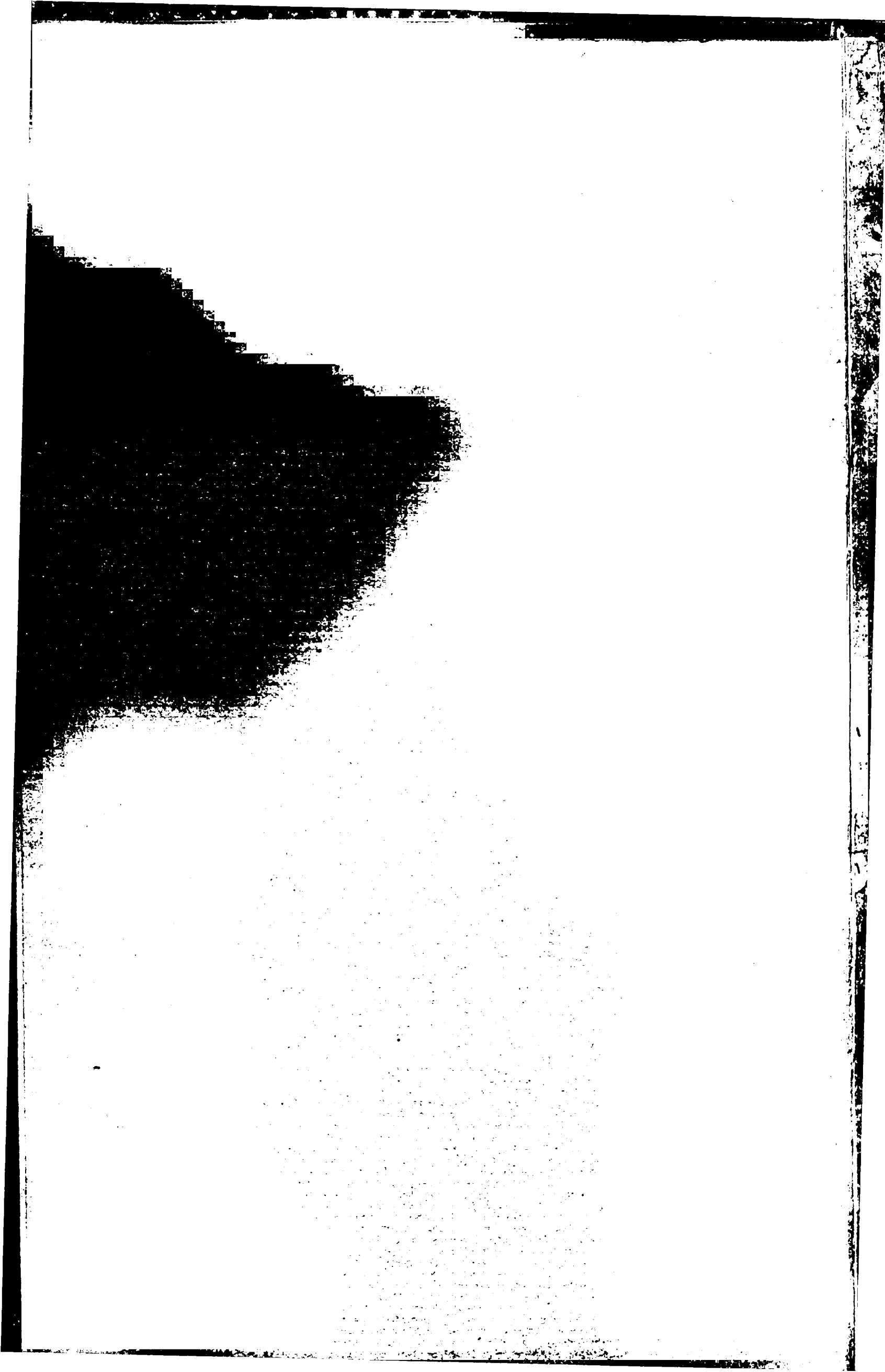

+ REX

115608024178

P. C. Vilnius Löf i Egypten
måttelte Skän : Syl.
Ebf. 1763.

St. 383.

CESARE IN EGITTO.

Dramma per Musica,

Da rappresentarsi
sul

Regio Teatro Danese,
L'autunno dell' Anno 1763.

Sullius Cæsar
i Egypten.

Et

Musicalstæ Skue-Spil,
til at opføres
paa

den Kongelige Danske Skueplads,
i Esterhøsten af Året 1763.

Oversatdt paa Dansk,

af

R. Soelberg,
Danskere ved de Kongelige Skuespil.

Kopenhagen,
Erykt hos Lars Nielsen Svare.

Argomento.

Vinto Pompeo Magno da Cesare nei Campi di Farsaglia, tolse seco la Moglie Cornelia, e Sesto suo Figlio, con i quali, e con altri Senatori del suo partito fuggì in Egitto, dove sperava, che il Giovane Rè Tolomeo, al Padre dì cui aveva egli recuperato il Regno, lo dovesse amorevolmente raccogliere, e favorire contro il Nemico. Ma persuaso quel Principe dal consiglio crudele d' Achilla a meritarsi la benevolenza del Vincitore colla morte di Pompeo, in quella nave, che mandò per riceverlo, lo fece perfidamente trucidare, indi troncatagli la testa, la riservò alla venuta di Cesare, a cui doppo alquanti giorni approdato in Alessandria con altri prigionieri l'offerse in dono. Lunge però dal riportarne egli lo sperato gradimento, procurò Cesare di vendicare l'assassinio,

e fa-

Indhold.

Efter at Pompejus Magnus var bleven overvunden af Julio Cæsare paa de Pharsiske Marker, tog han sin Gemahl Cornelia, og hans Son Sixtus, da fnyede med sanune, og med nogle andre Raadsherrer af hans Partie, til Egypten, hvor han haabede, at den unge Konge Ptolomæus, hvis Fader han havde hulpet til sit Rige igien, skulde kierligen tage imod ham, og hielpe ham imod hans Fiende. Men denne Konge, som efter Achillæ græsselige Raad var bragt paa de tanker at han skulde tilvehebringe sig Genervinderens Vensteb, ved Pompeji Dod, lod han paa en forræderst Maade ihielblaue i det Skib, som han stikkede han i mode for at tage imod ham, derefter lod han hans Hoved afhugge, og forvarte det til Cæsars Aukomst, som nogle Dage derefter landede i Alexandria, til hvilken han tilligemed andre Fanger freimbed det som en Foræring. Døg langt fra at faae den Tak som han haabede sig, sogte

e favorendo contrò Tolomeo la Sorella Cleopatra, che sinisuratamente amava, dopo un combattimento ayuto con il Popolo d' Alessandria, nel quale pericolò tanto, che dovette salvarsi a nuoto, gli riuscì finalmente di farla Regina. Sú questo rapporto che si fà diffusamente dalli Scrittori della storia Romana, hà l' Autore fondati gl' altri verisimili acciden- ti, che che compongono l' intreccio di questo Drama.

La scena si finge in Alessandria.

At-

Cæsar at hævne dette Mord, og satte sig
imod Ptolomeum, ved at holde imed sam-
mes. Søster Cleopatra, som han inderligen
elskede, og efter at han havde holdt et Feldt-
slag med Folket i Alexandria, i hvilket han
voede sig saa yderlig, at han maatte frelse
sig ved at svømme, lykkedes det ham dog
endelig at giøre hende til Dronning. Paa
denne Efterretning som findes vitloftigen
hos Scribenterne om den Romerske Histo-
rie, har Autor grundet de andre rimelige
Hændelser, som udgør Sammehængen
af dette Skuespil.

Skuepladsen forestilles i Alexandria.

Attori.

Giulio Cesare.

Il Signor *Domenico Scigli.*

Cornelia, Moglie di Pompeo Magno.

La Signora *Marianna Galeotti.*

Cleopatra, Sorella di Tolomeo, e Regina d'Egitto.

La Signora *Vittoria Galeotti.*

Tolomeo, Rè d'Egitto.

Il Signor *Giuseppe Secchioni.*

Achilia, Generale di Tolomeo.

Il Signor *Antonio Roscoli.*

Lepido, Senatore Romano, amante di Cornelia.

Il Signor *Giano Musted.*

Sesto Pompeo, Fanciullo, che non parla.

La Musica è tutta nuova, composta dal Signor *Giuseppe Sarti*, Mastro di Capella di S. M. Il Rè di Danimarca, Norveggia, &c.

I Balli sono d'invenzione, e direzione del Signor *Gio. Antonio Sacco.*

Atto

Personerne.

Julius Cæsar.

Monsr. Domenicus Seogli.

Cornelia, Pompeji Magini Gemel.

Madsell. Marianna Galeotti.

Cleopatra, Ptolomei Søster, og Dronning i
Ægypten.

Madsell. Victoria Galeotti.

Ptolomeus, Konge i Ægypten.

Monsr. Joseph Secchioni.

Achillas, Ptolomei General.

Monsr. Anton Boscoli.

Lepidus, en Romersk Raadsherre forestillet i Cornelia.

Monsr. Jens Musted.

Sixtus Pompejus, et ungt Barn, som en taler.

Musiqven er gandse nye componeret af Monsr. Joseph Sarti, Capel-Mester hos Hans Majestet Kon-
gen af Danmark og Norge, &c. &c.

Dansene ere af Monsr. Johan Anton Sacco, hans Op-
findelse og Direction.

Atto Primo.

Scena I.

Porto d' Alessandria con Navi, e Soldati Romani, che sbucano con Giulio Cesare.

Achilla servito da Servi Regj con varj doni, fra quali vi è la Testa di Pompeo recisa, involta in un drappo di Porpora; poi Cornelia, Lepido, e Sesto Pompeo Fanciullo prigionieri.

Ach.

Al Sempre Augusto, al sempre grande,
invitto
Cesare, in questi doni
Il Regnante d' Egitto
Di sincera amistà tributo rende.
Tanto l' armi latine, e il tuo gran nome,
Che al suon di tue Vittorie
Fece rimbalzo in queste spiagge ancora,
Il mio Signor per me tuo servo onora.

Ces.

Il popolo di Roma
Sempre gradì di Tolomeo l' affetto;
Io grato gli sarò; le ricche offerte
Tu le ritorna, e dille
Che i doni nò, ma la sua fede accetto.

Ach.

Se oro gradir non vuoi
Signore accetta almeno
Il Don, chè t' offre dei nemici tuoi - - -

(vengono condotti i Prigionieri.)

Ces.

Første Act.

Første Scene.

Havnen i Alexandria med Skibe; og Romerske Soldater, som kommer i Land med Julius Cæsar.

Achillas med Kongelige Betjentere som frembær adskillige Forærlinger, hvoriblandt er Pompeji afhugne Hoved, indspøbt i et purpursfarvet Læppe; derefter Cornelia, Lepidus, og Barnet Sextus Pompejus fangne.

Ach.

Sil den altid milde, store og uovervindelige Cæsar, giver Kongen af Egypten i disse Gaver, et skyldig Bevis paa oprigtig Venstaf. Saa stor Hønagtelse, for de latinske Baaben, og dit store Navn, som ved Rygget om dine Sejervindinger gav Gienlyd endog her paa vore Havbredder, viser min Herre ved mig hans Ejenere.

Cæs.

Det Romerske Folk har altid haft Ptolomei Venstaf kært; jeg er ham forbunden; Du kand gaae tilbage igien med disse kostbare Gaver, og sige ham at jeg en tager imod Gaverne, men imod hans Venstaf.

Ach.

Dersom du en vil tage imod Guld, Herre, saa tag i det ringeste imod den Gave, som han tilbyder dig af dine Fiender.

(Gangerne bliver fremsordte.)

A 5

Cæs.

Ces. Tu Lepido! e tu seco
Cornelia Priggioniera!

Cor. Si Tiranno, arrossisci
In veder per tua colpa
Frà queste d' empietà servili spoglie
La Figlia di Scipione,
La Vedova di Crasso,
E di Pompeo la sventurata Moglie.

Ces. Ritorna a Tolomeo, grazie gli rendi,
(ad Achilla.)
Dì, che amico ne vengo,
Che tal mi attenda, e intanto
Mentre quest' infelici,
Ch' egli m' invia, pietosamente accolgo,
L' aspre ritorte di mia man disciolgo.

Cor. Non t' appressar, non voglio.
Da chi la Patria oppresse,
Da chi fè serva Roma
Ricuso libertà, t' odio, e detesto,
Involati a miei sguardi
Il solo don, che ti dimando, è questo.

Ach. Vedi, con quest' offerta
(vien condotto il Figlio.)
Forse la placherai; quest' è suo Figlio.

Ces. Infelice fanciullo,
Fù colpa di Pompeo
L' acerbo tuo destino, e il tuo periglio;
Vanne, festo, ti rendo
Alla tua Genitrice; in quest' amplexo
Hai del mio Amore un pegno.

Cor.

Cæs. Er du her Cepide! og du med hain fangen,
Cornelia!

Cor. Ja Tyran, skam dig ved at see for din Skuld
i disse gruesomme og troelose Fange-lænker, en
Datter af Scipione, Crassi Enke, og Pompei
ulykkelige Egtesælle.

Cæs. Gaae igien til Ptolomeum, tak ham, og siig:
(til Achillam.)
at jeg kommer som en Ven, at han kund
vente at jeg er og den, og imidlertid vil jeg
med Medynt tage imod disse Ulyksalige som
han stikker mig, jeg vil med egen Haand løse
deres haarde Lænker.

Cor. Kom mig en nær, det vil jeg ikke. Af den
som undertrykte sit Gædreneland, af den som
gjorde Rom til en Dienestepige, forkaster jeg
at faae Frihed; jeg hader og har Affrygtning for
dig, flye bort fra mine Dynne, det er Den enes-
te Gave, som jeg forlanger af dig.

Ach. See her, med dette Tilbud kand du maaskee
stille hende tilfreds; denne er hendes Son.
(Sonneen bliver ført frem.)

Cæs. Ulyksalige Barn, Pompejus var Skuld i
din haarde Skiebne, og i din Elændighed.
Gaae Sixtus jeg giver dig igien til din Mo-
der; i dette Favnetaag har du et Pant paa
mit Eierlige Vensteb.

Cor.

Cor. Vieni mia cara prole.
 Nell' orror del tuo ciglio
 Scorgo, che sei Romano, e sei mio Figlio.
Ach. Odi quai sentimenti
 Serbano i vinti contro Te. Vincisti,
 Ma la fè del mio Rege
 Compie la tua vittoria, e t' assicura
 Per sempre d'un nemico; Osserva: questa
 Ch' or ti presento è di Pompeo la Testa.
 (*Presenta la Testa di Pompeo.*)

Cor. Come! Aime!
Lep. Rè perverso!
Ces. Empio, infame ministro
 A Cesare tal dono?
 Parti, vanne, ed aspetta
 Sovra tutto l' Egitto
 Dell' indegno delitto aspra vendetta.
Cor. Ferina, dov' è il mio sposo?
 Dov' è la cara spoglia? il busto esangue?
 Traditor, me infelice,
 Figlio, Numi del Ciel, Lepido oh Dio!

Ces. Cornelia, e non implori
 Dove posso, e commando, il nome mio?

Cor. Fra tante mie sventure,
 Nò, d' averti a pregar non attendea.
 Libertà, Patria, e Vita,
 Tutto perduto avrei pria d' abbassarmi
 A chiederla da te, ma poiche tanto
 D' un Rè barbaro, ed empio
 Osò la crudeltà, Cesare, mira
 Cornelia ai piedi tuoi supplice umile,

(*s' inginocchia.*)

Per

Cor. Kom hid mit Ficere Barn, af den Alſſehe dit
Ansigt viſer for ham, ſeer jeg at du er en Ro-
mene, jeg at du er min Son:

Ach. Hør du hvilke Tanker diſſe Fanger har om
dig. Du har vundet Seyer; men min Konges
oprigtige Venſtab, gør din Servitius-
ding fuldkommen, og gør dig for altid ſikker
for en Fiende; See her: Dette ſom jeg nu
viſer dig er Ptolemei Hoved.

(viſer Ptolemei Hoved.)

Cor. Hvorledes! Ach jeg Elendige!

Lep. Hvilkens uretfærdig Konge!

Cæs. Du uguadelige, æreløſe Sendebud, tor du
bringe Cæſar ſlig en Gave? Gaae, foit,
og du kand vente over heele Egypten en haard
Hævn for denne fammelige Misgierung.

Cor. Wie, hvor er min Gemahl? Hvor er hans
døde Legeme? din Forrædere, ach jeg Ulyk-
fælige! Min Son! O Guder i Himmel,
Lepidus, o Guder!

Cæs. Og du anraaber ej mit Navn, Cornelia,
her hvor jeg kand hielpe dig, og hvor jeg
befaler.

Cor. Ney, iblandt ſaa mange mine Ulykker ven-
tede jeg ej åt blive nødt til at bede dig om
Hielp: Jeg havde for vildet miſte baade Fri-
hed, Fædreneland, og Livet, forend jeg havde
fornedret mig til at bede dig der om, men da
en barbarisk og uguadelig Konge har vevet
ſin Grumhed ſaa vidt, ſaa ſee her, Cæſar,
Cornelia for dine Gødder ydmig bedende:
(hun falder paa Knæe.)

Jeg

ATTO I.

Per li Dei tel dimando,
 Per la Patria, per questo,
 Che di lui resta ancor misero avanzo
 Il tradito mio sposo
 Vendica per pietà.

Ces. Sì giuro ai Numi,
 Tutelari di Roma,
 Vendicherò del tuo consorte il sangue.

Cor. Questa sola Speranza
 Fà, che il duol non m'uccida. Al tuo Tiranno,
 Barbaro Messaggier, torna, e gli reca
 Lo spavento, il terror. Digli che tema
 Cesare, E' armi sue, Roma sdegnata,
 Ma più di tutto, il mio furor paventi:
 Colle mie mani istesse
 Vuò strapparli dal seno il core infame;
 Io troncherò del viver suo lo stame.

(parte.)

Scena II.

Cesare, Lepido, Achilla.

Ach. Signor, così tu cambi
 L' amicizia d'un Rè?

Ces. D' un Rè Tiranno
 Abborro il nome, e l' amicizia io sdegno.

Ach. Dunque dirò - - -

Ces. Dirai
 Che pietade non m'erta, e non lo spera.

Lep. A me Signor, la libertà concedi;
 M' offro fuenar il Rè malvaggio, e poi - - -

Ces.

Geg bedet dig for Gudernes Skuld, for Fædrelandets, og for denne elændige Levning som er her endnu af ham, hav Medlidenhed og hævn min forraadte Mands Død.

Cæs. Ja jeg sværger ved de Guder, som beskytter Rom, jeg skal hævne din Gemahls Blod.

Cor. Dette Haab allene gior at min Sorg ej dræber mig. Vend om igien du barbariske Sens debud til din Tyran, og bring ham Angest og Forstrækkelse med dig. Stig ham at han maa frygte, for Cæsar, for hans Raaben, og for Rom som er fortøjet; men han maa meest frygte for min bitre Vrede, jeg vil med mine egne Hænder rive hans æreløse Herte ud af hans Bryst; jeg skal affikere hans Livestråd.

(gaar.)

Aanden Scene.

Cæsar, Lepidus og Achillas.

Ach. Herre, agter du sligt et Vensteb højere end en Konges?

Cæs. Jeg har Afske for at høre nævne en tyrantisk Konge, og jeg foragter hans Vensteb.

Ach. Altsaa maae jeg sige = = =

Cæs. Du skal sige, at han ingen Medynk fortiner, og ej maa vente sig den.

Lep. Herre, giv mig min Frihed igien; jeg tilbyder mig at dræbe den onde Konge, og siden = = =

Cæs.

Ces. Vanne libero, e sciolto
 Lepido sì, ma Tolomeo si serbi
 Di Cesare al voler. Cornelia, e Roma
 Nella stragge d'Egitto
 Avran d'onde appagar tutto lo sdegno;
 Vivi sicuro, io la mia fede impegno.

Cadrà quel disumano

Che il sangue altrùi versò:
 Perchi tradì un Romano
 Pietade io non avrò.
 A un barbaro infedele
 Fede serbar non vuò;
 S' egli fù Rè crudele,
 Crudele anch'io farò.

Scena III.

Lepido, e Achilla.

Ach. Potrebbe il vostro fasto
 Forse Cangiarsi un dì.

Lep. Sèrve Fortuna
 Al Fasto dè Romani, I Numi stessi
 Anno cura di noi.

Ach. L'Egitto forse
 Dei non avrà? Superbo,
 Se la nostra amistà Cesare sdegna,
 Vedrai, che in vano Tolomeo non regna.

Alla Fastosa superba Roma
 Pepara il Fato le sue rovine;
 Delle Latine
 Aquile il volo s' abbasserà.

Ces.

Cæs. Ja, Lepide, gaae los og frie, men Ptolomeus skal blive ursordt efter Cæsars Willie. Cornelia og Rom skal i Egyptens Ødelegsgelse faae al deres Harm hævnet; Lev du Funs roelig og i Sikkerhed, jeg giver dig mit Løfte derpaa.

Den unenimiskelige skal dee, som har udost en andens Blod: med den som har forraadt en Rominere vil jeg ingen Medynke have.

Med en troelos Barbar vil jeg en holde Ord, og Løfte; var han en ubarmhertig Konge, saa vil jeg og være ubarinhertig.

Tredie Scene.

Lepidus, og Achillas.

Ach. Teres Hoffærdighed kand vel engang femme til at falde.

Lep. Endnu holder Lykken med Rommernes Hoffærdighed. Guderne selv har Omsorg for os.

Ach. Skulde Egypten maaskee ingen Guder have? Dersom Cæsar med Stolthed foragter vores Venstfab, da skal du see at Ptolomeus ey regierer forgieves.

Skiebnen tillaver det stolte og hofmodige Roms Undergang; De latiniske Drne kommer not til at flyve lavere.

B

Den

Cesare alterò non hà ancor donna
 L' Egitto forte.
 Forse la forte si cangierà.

Scena IV.

*Lepido solo.***Morto è Pompeo, Cornelia**

Rimane in libertade, amarla io posso
 Senza delitto, e le sue nozze ancora
 Posso sperar, ma dell' affetto ad onta
 Abborro il traditor, piacer non sento
 Se mi reca la pace un tradimento.

A me basta la mia bella
 Meritar coll' amor mio:
 La mia fiamma, il mio desio
 Fù innocente, e lo farà.

Quando placido, e placato
 Mirerò quel volto amato,
 Un bel lampo di speranza
 Nel mio cor rinascerà.

Scena V.

*Portici nella Reggia di Tolomeo.**Cleopatra, Tolomeo.*

Cleo. I natali, il comando
 Del genitor, la patria legge, e poi
 Il yoler di Pompeo da te truffito

Den stolte Cæsar har en endnu under-
tvunget det inægtige Egypten.
Maaskee at Skibuen kand foran-
dre sig.

Fierde Scene.

Lepidus allene.

Pompejus er død, Cornelia er i Friheds Stand,
Jeg kand elſke hende uden at det kand lægges,
mig til Last, og kand endog haabe at ægte
hende, men fikonde min Kierlighed ved hendes
Enkestand kand haabe, saa har jeg dog Afskye
til Forræderen. Jeg glæder mig en ved den
Sinds Roelighed som et Forræderie ſkaffer mig.

Det er mig nok at jeg ved min Kierlighed
kand blive min Deylige værd. Min
Kierligheds Lue, og min Længsel,
har altid været, og bliver uſkyldig.
Maar jeg engang faaer det kicere Ansigt
at see, ret fornøjet og tilfreds, da
vil der i mit Hjerte igien fremitin-
dre en behagelig Gniſt af For-
haabning.

Femte Scene.

Belvede Gange i Ptolomei Slot.

Cleopatra, og Ptolomeus.

Cleo. Min Gødsel, vores Faders Befalning, Fæ-
drenelandets Love, desuden og Pompeji
Willie, som af dig er dræbt, giver mig lige
saar

ATTO I.

Mi dan sù questo foglio
Con te che ora l' usurpi egual diritto ---

Tol. Il favor dè Romani
Orgogliosa ti fà; Cesare forse
Sulle spiagge d' Egitto
L' ambizione fomenta,
Ma Cesare ---

Cleo. Lo sai
Se mi amò, quando in Roma
Prima mi vide.

Tol. Ecco di tue vittorie
Il fido Messaggier.

Scena VI.

Achilla, e detti.

Ach. Mio Rè!

Tol. Che rechi?

Ach. Tu nol pensi; odio, sdegno,
Minaccie, giuramenti
Di sangue, di vendetta
Riportaro i tuoi doni.

Tol. I doni miei?

Cleo. Quel sangue, quella testa

(con ironia.)

Afficura il tuo Scettro,
Ti ottiene il mio.

Tol. Ah de Romani sempre
Cupidigia crudel! Germana intendi?
Sete del nostro trono qui 'l conduce
Sott' ombra d' amistà. Sia la vendetta

Fra

saa stor Ret som du kand have til denne Throne
som du med uret har frataget mig :: :

Pto. Romernes Medhold gør dig hovmodig; maa-
stee Cæsar paa Egyptens Havbredder luurer
med sin Regieresyge, men Cæsar :: :

Cleo. Du veed det, at han blev strax forelsked i
mig, da han første Gang saae mig i Rom.

Pto. See der kommer et troe Sendebud om Dine
Seyervindinger.

Siette Scene.

Achillas og de Forrige.

Ach. Min Konge!

Ptol. Hvad Nyt bringer du?

Ach. Det kand du aldrig indbilde dig; Had,
Breede, Trusler, Eeder om Blod og Hævn
skaffede dine Gaver dig.

Ptol. Mine Gaver?

Cleo. Det Blod og det Hoved

(med Spøsthed.)

forsikrer dit Scepter, det skaffede dig mit.

Ptol. Ach hvor Romernes Begierlighed altid er
gruesom! Mærker du min Søster? Begiers-
lighed til vores Throne har bragt ham herhid,
under Venstabs Skin. Lad os være lige

ATTO I.

Fra noi comune, quali son l' offese.

Tu vanne a lui, arti, lusinghe adopra,
Ingannalo se puoi; ti cedo il trono ---

Cleo. Lo scettro tuo, s' egli è un tuo don, nol voglio;
Cesare è giusto, a lui n' andrò; tu spera
Che se a tuo prò ragiono,
Fia prezzo del mio amore il tuo perdono.

Fier Leon di sdegno acceso

Fà tremar Uomini, e Belve,
Ma se incontra fra le selve
La compagna sua diletta,
Tutto placido si fà,

Se pietosa anch' io rimiro,
L' Idol mio, con un sospiro
Il suo cor si placherà.

Scena VII.

Tolomeo, Achilla.

Tol. E pure è vero, Achilla,
La morte di Pompeo
Cesare muove ad infidiarmi il Trono.

Ach. Non t' avilir perciò; armi, ed amici,
Ed animo gieriero a noi non manca,
Si dissimuli intanto
Finchè tutto al nostr' uopo oggi s' appresti

Tol. L' impresa a te cometto.

Ach. A me t' affida: per trionfar sicuro
Lice tal' or l'inganno,
E' talvolta virtù l' esser tiranno.

(parte.)

Sce-

gode om at hævne os; thi vi ere begge foruretsrigede. Gaae du til ham, og brug List og smigrende Snedighed, bedrag ham om du kand; jeg afstaar dig Thronen . . .

Cleo. Dersom dit Scepter er din Gave, da vil jeg en have det. Cæsar er retfærdig, jeg vil gaae til ham; og du kand haabe at hvis jeg taler paa dit Beste, saa bliver det ved min Kierlighed at han tilgiver dig.

En grum, og af Vrede optændt Løve kommer baade Mennesker og Dyr til at skelve; men hvis han i Skoven møder sin kære Mage, da bliver han gandske stille.

Og dersom jeg med Medhylk seer paa min Elskelige, saa bliver hans Hierte tilfredsstillet.

Shyende Scene.

Ptolomeus og Achillas.

Ptol. Og det er dog sandt, Achillas at Pompeji Ød kommer Cæsar til at tragte efter min Throne.

Ach. Tab en Modet derfore, vi fattes hverken Vaaben, Venner, eller stridbar Moed, vi maae imidertid lade som intet er, indtil alting til vores Beste bliver i Dag tillavet.

Ptol. Jeg overgiver dig dette Foretagende.

Ach. Forlad dig paa mig; for at være vis paa Senoren er det tilladeligt at bruge List, Det er undertiden en Øyd at være tyrannisk. (gazer.)

Scena VIII.

Tolomeo, poi Cornelia in abito vedovile.

Tol. Fra le gravi mie cure
Cornelia è la maggior; eccola, oh come
Minacciosa s' accosta.

Cor. Mostro, barbaro, ingrato
Che ti fece il mio sposo?
Dì, rispondi, crudel, che ti fec' io?
Ucciderlo, tradirlo,
Prigioniera arrestarmi,
Violar delle genti
La ragione comun, versar quel sangue
Così caro agli Dei; e poi spergiuro,
All' emulo ambizioso
Offrir súgl' ohni miei la tronca testa?
E ti soffre la terra,
Ne ti fulmina il Ciel?

Tol. Sei nello sdegno
Più vaga ancor; odi Cornelia, è Servo
Del popolo, chi regna.

Cor. E qual ragione
Fà lecito un delitto,
Un omicidio, un tradimento?

Tol. Spesso
Ciò, ch' al privato è danno,
Del Publico è salute.

Cor. E spesso ancora
La publica salute
Serve di velo al opre ree Tiranno:
Tradir chi in te s' affida;

A chi

Aattende Scene.

Ptolomeus, derefter Cornelia i Enkedragt.

Ptol. I blant mine haarde Bekymringer er Cornelia den største; se der er hun, o hvor seer hun forbittred ud.

Cor. Du Udryr, Barbar, Utaknemmelige hvad har min Gemahl gjort dig? siig, svar, gruesomme, hvad har jeg gjordt dig? Dræbe ham paa en forrcederst Maade, tage mig til Fange, overtræde den almindelige Folke-Ret, udgyde det Blod, som var Guderne saa ficer, og siden, din Meeneedige, frembyde, til hans regieresyghe Modstandere hans afhugne Hoved i min Mærværelse? Og kand Jorden bære dig, slaaer Himlen dig ej med Orden og Lynild?

Ptol. Du er endnu yndigere naar du er vreed end ellers; Her Cornelia, den som regierer er en Tienere af sit Folk.

Cor. Og hvad gyldig Aarsage fand undskylde en Missgierung, et Mord, et Forrcederie?

Ptol. Ofte det, som er en Persons Skade i Særdesleshed, er det heele Folkets Nytte og Frelse.

Cor. Og ofte tiner endog Navnet af det almindelige Beste til Dække over skammelige Gierninger. Tyran, kunde du forraade den som forlod sig paa dig; Fratage den sin Egteselle

- A chi il Regno ti diè, ritor la Moglie;
 Far senza colpa prigioniero il Figlio;
 Un amico fedele
 Svenare in faccia agl' ospitali Dei;
 Quest' è il publico ben, quest' è virtude?
 Và, che un indegno, un traditor tu sei.
Tol. Richiamar non poss' io
 A nuova vita il tuo Pompeo, ma posso
 Con illustre Imeneo
 Raschiugare i tuoi pianti, e questa destra ---
Cor. E quella destra?
Tol. Offrirti.
Cor. Ancor fumante
 Di quel sangue sì caro?
 Numi, e pur or soffrite,
 Che il traditor d' Egitto
 Osi a Cornelia favellar d' amori?
Tol. Sarebbe forse vile
 Di Cornelia la forte
 Sposa di Tolomeo?
Cor. Pria della morte.
Tol. Che bellezza inumana!
 Son' amante, e son Rè.
Cor. Ed io Romana.

Tol. Questa destra, che ti guida
 All' onor del Regio foglio
 Vuol rispetto, e non orgoglio;
 Senti, ingrata, tanto fasto
 Questa destra può abbassar.

som gav dig dit Rige; tage Sonnen ustyldig til Fange, dræbe en troe Ven lige for de medlidende Guders Alsyn? Er dette det almindelige Beste; er dette en Dyd? Gaae, du er en Uværdig, en Forrædere.

Ptol. Jeg kand en raabe din Pompejum til Live igien, men jeg kand med en herlig Formæling astorre din Graad, og denne min høyre Haand = = =

Cor. Hvortil skal din høyre Haand?

Ptol. Jeg vil give dig den.

Cor. Vil du give mig en Haand som endnu ryger af saa fært Blod? Guder? og taaler i vel at denne ægyptiske Forrædere drister sig til at tale med Cornelia om Kierlighed?

Ptol. Maaske det var alt for nedrig en Stand for Cornelia at blive Ptolomei Brud?

Cor. For vilde jeg døe.

Ptol. Saa skion som hun er, saa umenneskelig egensindig er hun! Jeg elsker dig, og jeg er Konge.

Cor. Og jeg Rominerst.

Ptol. Denne Haand, som kand føre dig til en Kongelig Throne og Ere, vil have Høagtelse, og en Stolthed; her du, iltaknemmelige, sleg stor Hovmod kand denne Haand fornædre.

Il rigor di tua fierezza

Toglie il merto alla bellezza;

Mia clemenza dispreggiata

Può sdegnata fulminar.

Scena IX.

Cornelia, poi Lepido.

Cor. Giusti Numi del ciel, pria, che nel seno
Per l' indegno Tiranno io senta amore,
Vengan le Furie a lacerarmi il core.

Lep. Cornelia, ormai non deggio
Per sovrchio tacer tradir me stesso:
T' amo, lo sai, all' amor mio prevalse
Il rispetto fin' or. Vedova alfine
Disperar non poss' io ---

Cor. Basta.

Lep. Cotanto
Ti sdegna l' amor mio?

Cor. E tu non sai
Che erra esangue insepoltò
Il tradito consorte a me d' intorno?
Ricerca il tronco busto,
Diamgli tomba, abbia pace,
Questo vuol l' ombra sua, questo è più giusto.

Palpita nel mio petto

Ancor tremante il core,
E tu mi chiedi amor?

Tempo non è d' affetto,
Vuol stragi il mio furore,
Vuol pianto il mio dolor.

Con-

Din trobsige Egensindighed betager din
Skjønhed sin Brus; min Mildhed
naar den bliver forsmaaet, kand
opirres, og tordne med Vrede.

Niende Scene.

Cornelia, derefter Lepidus.

Cor. G retfærdige Guder i Himmelene, førend jeg
skulde satte Kierlighed for den uværdige Tyran,
Saa lad før Helvedes Plage-Gudinder kom-
me og sonderslide mit Hierte.

Lep. Cornelia, nu bør jeg ej længere, med alde
for megen Taushed være mig selv imod: Jeg
elsker dig, det veed du, og af Hønagtelse for
dig, har jeg hidindtil skjult min Kierlighed
Men er du Enke, nu kand jeg ej mistivile :: :

Cor. Holdt, jeg vil intet mere høre herom

Lep. Fortærner min Kierlighed dig saa meget?

Cor. Veed du ej at min Afhøde ubegravede og
forraadte Mand staaer mig for Øyne hvor
jeg er? Sog hans døde Legeme op, lad os bes-
grave ham, at han kand faae Hvile, Dette
vil hans Skygge have, og dette er meere ret
og billigt.

Mit Hierte bæver og staaer endnu af
Sorg i mit Bryst, og du taler til
mig om Kierlighed? Det er nu ej
Tid at elske, min Forbittrelse maa
have Hævn, og jeg maa begræde
min Sorg.

Jeg

Contro' il nemico indegno
 Ardo di giusto sdegno ;
 Per due passion nemiche
 Non ò capace il cor.

Scena X.

Lepido solo.

Qual virtù , qual fortezza
 Le diede il ciel ? Dei che m' udite , ah voi
 Con chi men lo dovete ,
 Con chi più vi somiglia irati siete.

Vibrano i Dei talora
 Fulmini agl' innocenti ,
 E con i rei , clementi
 Sogliono usar pietà.
 Son le saette ai giusti
 Prova di sua costanza ,
 L' empio colla speranza
 Precipitando và.

Scena XI.

Attrio magnifico corrispondente alla gran piazza d'Alessandria. Un ed al Palazzo Reale.

Cesare con foglio in mano. Tolomeo da diverse parti.

Tol. Umile il re d' Egitto
 A Cesare s' inchina.

Ces.

Jeg er opfidsset af en retmæssig Greede
imod den ubærdige Fiende, og
tvende saa stridige Giuds Bevægels-
ser fand en paa en Gang have Sted
i mit Herte.

Eiende Scene.

Lepidus allene.

Hvilken Dyd, hvilken Standhaftighed har
Himlen begavet hende med? o Guder som
hører mig, ach mod dem som mindst fortiner
det, og mod dem som meest ligner eder ere i
meest fortornede.

Saaledes kaster Guderne undertiden deres
Lynild paa de Uskyldige, og mod
de Skyldige viser de Mildhed og
Medlidenhed.

Torden slagene ere for de Retscerdige en
Prøve paa deres Bestandighed,
og den Ugudelige gaaer i Haabet
til sin Undergang.

Elleste Scene.

Alexandria. En prægtig Førgaard, som vender ud til den store Plads i
Alexandria, og til det Kongelige Slot.

Cæsar med et Brev i Haanden, og Ptolomeus,
hver fra sin Side.

Ptol. Kongen af Egypten hilser Cæsar my-
ngeligen.

Cæs.

Cæs.

ATTO I.

- Ces.* Al vincitore
 Non a Cesare, dì; Pensò che forse
 Da Cesare s'ignori
 Quale accolto faria, se vinto fosse?
 Come a me di Pompeo,
 A Pompeo, così avresti
 Data con dono egual tu la mia testa.
Tol. Di nuova incertà guerra
 Ti tolsi la cagion.
- Ces.* Tu mi togliesti
 Della Vittoria illustre
 L'ornamento maggiore.
- Tol.* Opra mai più fedele
 Sì mal non si conobbe.
- Ces.* Opra più indegna
 Mai commessa non fù.

Scena XII.

Cleopatra, poi Cornelia, e detti.

- Cleo.* Cesare invitto,
 Se peccò Tolomeo
 Cleopatra è innocente,
 E l'innocente per il reo ti prega.
- Ces.* (Ahi, che incontro fatal!) Bella Cleopatra
 Puoi tu sola sperar - - -
- Cor.* Cesare, ancora
 Non punisti il Fellon? Spirito errante
 Pompeo chiede vendetta;
 La giurasti poc' anzi, ed ei l'aspetta.

Cæs. Du skal sige Senervinderen, og en Cæsar; Tænker du maaßke at Cæsar en veed, hvoredes han havde blevet taget imod, dersom han var blevet overvundet? Ligesom du har tilbudet mig Pompeji Hoved, saaledes havde du og giordt ham paa samme Maade en Foræring af mit.

Ptol. Jeg betog dig hermed Leyligheden til en nye og uvis Krig.

Cæs. Du betog mig min helsige Seners største Zirat.

Ptol. Aldrig har en oprigtigere Gierning været værre optagen.

Cæs. En uværdigere Gierning er aldrig begaæet.

Tolvte Scene.

Cleopatra, derester Cornelia, og de Forrige.

Cleo. Uovervindelige Cæsar, dersom Ptolomeus har forseet sig, da er Cleopatra dog uskyldig, og den Uskyldige beder dig for den Skyldige.

Cæs. [Hvilket ulykkeligt Møde!] Deylige Cleopatra du allene kand haabe :: :

Cor. Cæsar, har du ey endnu straffet den Forrædere? Pompeji vildfarende Skygge forlanger Hævn; Du sovr ham den til nyligen, og han venter paa den.

€

Cæs.

Ces. (Fier contrasto al mio cor!)

(a parte.)

Tol. (Che mai risolve!)

(a parte.)

Cleo. Perdona a Tolomeo.

Cor. Giustizia io chiedo.

Cleo. Vedrò se m' ingannai
Nel crederti pietoso.

Cor. Ora vedrassi
Chi è il Console di Roma, e chi il Tiranno.
Ces. Cornelia - - - Cleopatra - - - (oh Dei, che
affanno!)

Tol. Pensa, ch' al fin uccisi
Un tuo nemico.

(a Cesare.)

Cor. Cn Cittadin Romano.

(a Cesare.)

Un che serbotti il Regno;

(a Tolomeo.)

Un che in nulla ti offese,
An ospite infelice.

Ces. Odi Regina - - -

(a Cleopatra.)

Cleo. Donalo al mio dolor.

Cor. Pensa ai tuoi detti;
E che i Numi invocasti
Per vendicarmi,

Ces. E vero.

Regina, a me non lice

(a Cleop.)

Tanta colpa obliar. Posso sottrarmi
Dal punirlo però.

Cor. Tu lo punisci
Se l' offeso tu sei.

Ces.

- Cæs. [Hvilken haard Strid for mit Herte!] (for sig selv.)
- Ptol. [Hvad mon han vil beslutte?] (for sig selv.)
- Cleo. Forlad Ptolomeo hans Forseelse.
- Cor. Jeg forlanger Ret.
- Cleo. Nu faaer jeg at see, om jeg en bedrog mig, i det jeg troede at du var medlidende.
- Cor. Nu faaer man at see hvem der er Consul i Rom, og hvem der er Tyran.
- Cæs. Cornel:a :: Cleopatra :: O Guder, hvilken Urvitraadighed!
- Ptol. Betenk dog, at jeg kun har dræbt en Fjende af Dig. (til Cæsar.)
- Cor. En Romersk Borgere. (til Cæsar.)
- En som har støffet dig dit Rige; (til Ptolomeum.)
- En som i Intet har gjort dig imod, en Uslykselig som tog sin Eilfluge til dig.
- Cæs. Hør, Dronning :: (til Cleopatra.)
- Cleo. Forlad ham for min Sorgs Skyld.
- Cor. Husk paa mine Ord; og at du svor ved Guderne at du vilde straffe mig Hævn.
- Cæs. Det er sandt. Dronning, jeg bør en Staae denne store Forseelse i Glemme. Men dog fand jeg undslæe mig fra at straffe ham.
- Cor. Du bør straffe ham, det er jo dig han har forsøret.

- Ces.** L' offesa è Roma.
 Se il condanna il Senato io non l' assolvo.
Cor. Cornelia, in questo foglio
 Scritta è la colpa sua; prendi tu stessa,
 Sollecita il tuo arrivo; aggiungi in esso
 Le tue preci, i tuoi pianti. Io vuò dè Padri
 Udir l' alto consiglio,
 Anch' io servo alla Patria, e son suo Figlio.
Cor. Spergiuro, mentitor, quando si tratta
 Di foggioigar la libertà Latina,
 Roma non è tua Madre; all' ora solo,
 Che ti chiedo vendetta, allor, crudele,
 Sei della Pàtria tua Figlio fedele?
- Ces.** Ma pur nel foglio mio - - -
Cor. L' inutil foglio
 E lacero, e Calpesto; al suol rimanga
 Il testimon di tua viltà; codardo;
 Ti disarma Cleopatra,
 Attendi da suoi lumi
 Non da Roma il consiglio.
 Dimmi che sei amante, e non sei Figlia.
- Ces.** Deh placati Cornelia, il giuramento
 Adempisco se scrivo - - -
- Cor.** Io non t' ascolto,
 Ti lascio in libertà; Da te non cerco
 Più la vendetta mia; Dal Ciel, dai Numi,
 Dal mio furor l' avrò. Tu siegui intanto
 L' infido a catenar. Tu disleale
 Servi alla tua passion. Rè disumano
 Scer-
- (a Cleopatra.)
- (a Cesare.)
- (a Tolomeo.)

Cæs. Rom er den som er fortørnet. Dersom Raadet fordsommer ham, saa frikender jeg ham ej. Cornelia, i dette Brev er hans Forseelse opstrettet; tag du det selv, skynd dig at komme snart afstæd; saa vil samme dine Bonner og Zaarer. Jeg vil høre de Eldstes høje Raad og Dom.

Jeg tiener og Fædrenelandet, og er dets Son. Forsvorne, Lognere, naar der handles om at undervinge den latinske Frihed, saa er Rom ej din Møder; nu alleine, naar jeg forlanger Hævn af dig, nu, Gruiforme, er du maastee en troe Son af Fædrenelandet?

Cæs. Men deg i mit Brev . . .

Cor. Det umyttige Brev skal jeg sonderrive, og træde under mine Fodder; Det skal ligge paa Jorden til Beviis paa dit slette Gempt. Du feje, nederdrægtige, Cleopatra tager Modet fra dig, du venter efter hendes Dynes, men ej efter Roms Raad, og villie; siig mig at du er forliefbt i Cleopatra, men ingen troe Son af Rom.

Cæs. Jeg beder dig, Cornelia, gib dig tilfreds, jeg holder jo min Eed, naar jeg skriver . . .

Cor. Jeg vil ej høre dig, Du kand giøre hvad du vil; af dig forlanger jeg ej mere Hævn; Af Himlen, af Guderne, og ved min egen retinæssige Vrede skal jeg faae den. Bliv du Kun ved at besnære denne Troelose; du Uretfærdige, er en Slave af din Kierlighed. Og du unenneskelige Konge,

(til Ptolomeum.)

Scernisci il mio dolor. Tutti nemici
Siate di me; Benche tradita, oppressa
Saprò di tutti vendicarmi io stessa.

Lusinga un Tiranno
Col guardo impudico.

(a Cleopatra.)

Spergiuro, nemico,
Consola il suo affanno;

(a Cesare.)

Il Ciel v' è per me.

Mi resta il mio core
Da lui vuò vendetta;
Di te, Traditore;

(a Tolomeo.)

Mendace, di te.

(a Cesare.)

Scena XIII.

Cesare, Tolemeo, Cleopatra.

Cleo. Deh se il mio amor può ancora
Grazia Ottener - - -

Ces. Va, Tolomeo, ti scusa,
Piangi al suo piè, chiedi la vita in dono;
Se t' assolve Cornelia io ti perdonò.

Tol. Se pianti, se sospiri
Valessero a piegar la donna altera,
Per più bella cagion pianger vorrei:
Solo dell' amor mio gli parlerei.

(parte.)

Sce-

Driver Spot med min Sorg. Jeg ere alle mine
Fiender; men skonadt jeg er forraadt og under-
trykt, skal jeg dog selv hævne mig over eder alle.
Lad dine ublue Hyne kuns sinigre for
Denne Tyran.

(til Cleop.)

Og du forsvorne Fiende trost hende
i hendes Bedrøvelse.

(til Cæsar.)

Hunlen skal hjelpe inig. Jeg har
intet tilbage uden mit ærlige Hierte,
og det skal staffe mig Hævn; over
dig, du Forrædere;

(til Ptolomeum.)

Og over dig du Løgnere.

(til Cæsar.)

Trettende Scene.

Cæsar, Ptolomeus og Cleopatra.

Cleo. Jeg beder dig, om min Kierlighed endnu Fand
erlange Maade :: :

Cæs. Gaa, Ptolomeus, undskyld dig, græd for
hendes Fodder, og bed hende at hun skenker
dig Livet, dersom Cornelia friekiender dig,
saa tilgiver jeg dig.

Ptol. Om Graad og Suf funde overtale dette
stolte Fruentimmer, saa vilde jeg græde for
hende for en behageligere Alarsags skyld: Jeg
vilde kuns tale med hende, allene om min
Kierlighed.

(gaar.)

Scena XIV.

Cesare, e Cleopatra.]

Ces. Cleopatra in questo giorno
Di Cesare trionfi. Addio, Regina;
Tolomeo ti conservo, altra mercede
Non ti chiedo, mio ben, che la tua fede.

Cleo. Cesare, tu non m' ami,

Ces. Lo giuro.

Cleo. E come, oh Dio!
Parti fede poss' io, quando mi lasci?
Tu di vane Speranze ancor mi pasci.

Ces. Bella tel dica amore,
Se l' Idol mio tu sei:
Il cor, gl' affetti miei
Tutti consacro a te.

Pria, che d' amar ti lasci,
M' uccida il Dio Cupido;
Sarò costante, e fido,
Non dubitar di me.

Scena XV.

Cleopatra sola.

Seguite pur, seguite,
Miei fastosi pensieri, il vostro impegno;
Poca grandezza è un regno
Di Cleopatra al cor. Del mondo intero,
Se mi seconda il Fato, avrò l' impero.

Chi-

Fjortende Scene.

Cæsar, og Cleopatra.

Cæs. Cleopatra, paa denne Dag triumpherer du over Cæsar. Farvel, min Dronning, jeg sparer Ptolomeum for din Skyld; og jeg forsanger ej anden Erkiendlighed af dig; end dit Kierligheds Løfte.

Cleo. Cæsar, du elsker mig ej.

Cæs. Jo, jeg syrger dig det til.

Cleo. Og hvorledes, o Guder! Kand jeg love at elsker dig, naar du forlader mig? Du smigret füns for mig med et uvist Haab.

Cæs. Deylige, lad Kierlighed sige dig det; om du er min Gudinde: Mit Herte, og min Kierlighed opofrer jeg dig ganske og aldeles..

Først jeg skulde lade af at elsker dig, såa gidi Cupido maatte dræbe mig; jeg skal være bestandig, og troe; twivl ej om min Oprigtighed.

Femtende Scene.

Cleopatra allene.

Bliver füns ved, i mine høye Tanke, at tragte ester at fuldføre eders Forehavende; Et Rige er ikun siden Honhed for Cleopatæ Herte, og om Skiebuen vil føre mig, skal jeg faae Herredømmet over heele Verden.

Chi.

E 5

Jeg

Chiudo in petto un cor altero:
 Un sol regno a me non basta;
 Conquistar saprò l' Impero
 Col valor di mia beltà.

Delle Femine Latine

Abbassar saprò l' orgoglio,
 O di Roma le ruine
 L'ira mia rinoverà.

Fine dell' Atto primo.

Atto

Jeg har et højt Hjerte i mit Bryst: et
Ritge er en nød for mig; Jeg skal er-
obre Kenferdommet med min
Glonheds Magt.

Jeg skal dæmpe de latiniske Fruentim-
mers Hofmod. Eller og skal
min Vrede, igjen blive Romas
Undergang.

Ende paa den første Act.

An-

to

Atto Secondo.

Scena I.

Loggie contigue agli Appartamenti Reali.

Achilla, e Tolomeo.

Ach. Già per segrete strade
S'adunano gl'Armati; e già del Porto,
Già della Reggia tutta, e del gran Ponte
Sono i passi guardati.

Tol. Ora minacci
E vendichi Pompeo
L' Ambizioso Roman; Tu l' opra adempi,
E poi da un grato Rè chiedi, che nulla
In vano chiederai.

Ach. Molto, ma non sdegnarti,
Ardito chiederei - - -

Tol. Parla: Che brami?

Ach. Dirò: fin da prim' anni
Per il bel di Cleopatra arsi tacendò,
Se a te piace - - -

Tol. Non più, Dicesti assai;
Pria che tramonti il dì, Sposa l' avrai,

Ach. Signor, il dono tuo mi fà più ardito;
Nulla pavento; e vinto, e oppresso,
Al tuo piè condurrò Cesare istesso.

Al vibrar della mia spada,
Al valor del braccio mio
L'empio in van resisterà.

Faro

Aanden Act.

Første Scene.

Væretser næst ved de Kongelige Gemaffer.

Achillas og Ptolomeus.

Ach. Dores Soldater ere allerede i fuld Rustning, og gaaer igennem de hemmelige Gange for at samle sig; Indlobet i Havnens, heele Slotter, og den store Broe er besadt, saa ingen kand komme frem eller tilbage.

Ptol. Lad nu kuns denne stolte og regiereshyge Romere true saa længe som han vil, og see til om han nu kand hævne Pompeji Død: Bliv du imidlertid ved at fuldbringe denne vigeige Sag, og forlang siden hvad du vil af din taknemmelige Konge, som en skal nægte dig i hvad du end beder om.

Ach. Jeg beder at du da en fortornes over at jeg gør mig saa dristig at udbede mig noget store :: :

Pto. Eael: Hvad forlanger du?

Ach. Jeg maa sige dig: at jeg alt for lang Tid siden har brændt af Kierlighed til den dyrlige Cleopatra, uden at fundehjige det, om det; nu behager dig :: :

Ptol. Det er nok, jeg hører hvad du vil sige: du skal faae hende til Brud inden Solen gaaer need.

Ach. Herre, din Gave gør mig modigere; jeg frygter ingen Fare, og jeg skal føre dig Cæsar undervungen, og fangen for dine Fodder.

Denne Uretfærdige skal forgivses sætte sig imod min Kaardes Hug, og min Arms Styrke.

To

Fa' sì, che vinto cada,
 Sò ben io
 Per qual via perir dovrà.

Scena II.

Tolomeo, poi Cornelio.

- Tol.** Se m' arride la sorte
 L' innimico cadrà.
Cor. Dì, Rè inumano,
 Che fia dell' insepolta
 Testa del mio Pompeo? Ancor vi resta
 A chi offrirla; a chi prezzo
 Farne d' un regno infame?
Tol. Erri mio bene - - -
Cor. Barbaro, osserva a qual miseria estrema
 La Figlia di Scipione
 Giunse per tua cagione;
 Esule abbandonata,
 Priva di libertà, priva di Sposo,
 Col pianto agl' occhi in vedovili spoglie;
 Più libera non son, non son più moglie.
Tol. Libertà, Regno, e Sposo
 Avrai da me: Damini la destra - - -
Cor. Indietro,
 Temerario, superbo, a tant' eccesso
 S' avanza l' ardir tuo? mirami in volto;
 Se mi credi capace
 D'un atto di viltà, mal t' ingannasti,
 Pensa, ch' io son Romana, e ciò ti basti.

Tol.

Io jeg skal tringe ham til at falde, og
give tabt; Og jeg veed nok paa
hvad Maade han skal faae sin Rest.

Aanden Scene.

Ptolomeus, og derefter Cornelia.

Ptol. Dersom Skiebnen sayer mig, saa skal min
Fiende faide.

Cot. Siig, du umenneskelige Konge, hvor er min
Pompeji ubegravede Hoved? Har du enduu
nogen anden som du vil byde det, for ved sam-
me at tilkisbe dig Forsikring paa et Rige som
du skammeligen besidder?

Ptol. Du farer vild min Allerkiereste = = =

Cot. Barbar, betrægt i hvilken yderlig Elændig-
hed Scipionis Datter er bragt for din Sknid;
Jeg er landflygtig, forladt, jeg har mistet
min Frihed, og min Mand; jeg maae græde
i Enkeklaeder; jeg er en Fange; og jeg er Enke.

Ptol. Frihed, et Rige, og en Mand, kand
du faae ved mig: giv mig din høyre Haand = = =

Cot. Gaae fra mig, du Dumdristige, kand din
ubesindige Hovmod dovedet saa vidt at tilbyde
mig Egteskab? Men see mig ret an; tænker
du at jeg er i Stand til at begaae en nedet-
trægtig Gierning, da tager du høyligen Fehl;
betænk at jeg er Kommerck, og lad det være
dig nok.

Ptol.

Tol. Se il Sangue mio tu bramî
 Saprò versarlo ancora;
 Crudel, benche non m' ami,
 Fedele io ti sarò.

Mi Piaci ancor sdegnata,
 T'adoro benchè ingrata,
 M' oltraggi, mi disprezzi,
 E pur fuggir non sò.

Scena III.

Cornelia, poi Lepido.

Cor. Numi! a qual ria sventura
 Destinata son io?

Lep. Odi, Cornelia,
 Cesare, ci tradisce - - -

Cor. Sempre Cesare ingrato,
 E nemics credei, ma non spergiuro.

Lep. Di Cleopatra amante
 Infesto a noi, sappi che finse;

Cor. Ascolta:
 Fò prezzo le mie nozze
 Di chi uccide il malvaggio,
 Secondi la mia brama,
 Quello, che mi vuol sua, quello, che m' ama.

Se

Ptol. Om du forlanger mit Blod saa
vil jeg og gierne udgyde det;
Ubarmhertige, skiondt du en elsker mig,
saa vil jeg dog være dig troe.

Du behager mig, endog naar du er meest
forbittred, jeg tilbeder dig, skiont
du er utaknemmelig, du gør mig
Uret, du foragter mig, men jeg
kanid dog en forlade dig.

Tredie Scene.

Cornelia, derefter Lepidus.

Cor. O Guder! til hvad haard Ulykke er jeg da
bestemt?

Lep. Hør, Cornelia, Cæsar forraader os :::

Cor. Jeg har altid troet Cæsar at være en Utak-
nemmelig, og min Fiende, men en meensvoren.

Lep. Han er forelsket i Cleopatra og er os imod,
og du maa vide at han Kunns forstiller sig.

Cor. Hør: Den som ihielblaer denne Misdaedere,
skal til Belonning have mig til ægte. Staa
mig altsaa bie i Dette mit Forlangende, om
du vil at jeg skal høre dig til, og om du elsker
mig.

Sc

Der.

Se provi nel core
 Un tenero affetto ;
 Lo sdegno , il furore
 Risveglia nel petto ,
 E il Barbaro esangue
 Si vegga di sangue
 La terra macchiar,
Rammenta il mio sdegno,
 Che mora l' indegno ,
 E allora
 Comincia a sperar.

Scena IV.

Lepido solo.

Grand' è l' impegno , e chiede
Grand' ardir , gran coraggio ; Un cuor Romano
Non soggiace ne' rischi
A dubbiezze , a spaventi ;
Cesare estinto , e Tolomeo Svenato ,
Tolgo a Roma un Tiranno ,
Vendico il mio Signor , servo a Cornelia ,
Servo a me stesso , e rendo
Con illustre ardimento
La Patria vendicata , e me contento .

Vendetta mi chiede

La bella sdegnata ,
Vendetta dimanda
La Patria oltraggiata ,
Vendetta farò .

Se

Dersom du i dit Herte har Kierlighed
for mig, saa opvæk det til Brede
og Bitterhed, at man kand faae
denne Barbar at see livlos, at far-
ve Jorden med sit Blod.

Eruudre dig min Brede imod ham, lad
den Uverdige dve, og derefter kand
du begynde at haabe at jeg vil elske
dig.

Fierde Scene.

Lepidus allene.

Denne er en Sag af stor Bethydenhed, og der vil
stor Moed og Dristighed til at fuldføre den;
men et romersk Herte forsager aldrig al høve
sig i de evivlaadigste og forfærdeligste Yder-
ligheder; naar Cæsar Æter, og Ptolomeus
bliver dræbt, saa frier jeg Rom fra en Tyran,
jeg hævner min Herres død, jeg tiner Corne-
lia, og jeg gør mig selv og en Eieneste dermed,
og vedlen høymodig Dristighed forskaffer jeg
mit Fædreneland Hævn, og gør mig selv en
Fornøjelse.

Min Denlige er forbittred, og forslanger
Hævn. Mit Fædreneland er for-
urettiget, og søger og om Hævn,
og jeg skal skaffe den.

Se manca d' fede
 Quell' anima ingrata,
 Punirla saprò,

Scena V.

Ritiro delizioso nei Giardini Reali.

Cleopatra, Cesare.

Cleo. Io fui quella, che prima
 Ti pregai pel Germano, e prima or sono
 A svelarti, che trama
 Contro te, contro i tuoi nascoste frodi.

Ces. E' a me noto; rifeppi il suo disegno
 Comandai ciò che voglio, e lo prevenni.
 Regina non temer; lascia, che stanco
 Di sedar per le vie
 Il tumulto de miei, prenda a quest' ombra
 Brieve riposo, e poi
 Pria che la notte forga
 Fia, che consiglio il suo operar ne purga.

(*siede. e s' addormenta.*)

Cleo. Mentre dormi Idol mio,
 Io ti veglio, e in dolce oblio.
 Puoi sicuro riposar.
 Aure amene, -- che spirate,
 Il mio bene -- non turbate
 Col molesto sussurar.

Alcun

Dersom den Utaknemmelige Sicel har
brudt sit Lovste, saa skal jeg straffe
ham.

Femte Scene.

Et behagligt eensomt Sted i den Kongelige Have.

Cleopatra og Cæsar.

Cleo. Jeg var den første som bad dig for min Broder, og nu er jeg den første at aabenbare dig at han opspinder hemmelige Bedragerier imod dig og dine Folk.

Cæs. Jeg veed det alt; jeg har faaet alle hans Hensigter at vide, jeg har derfore udgivet den Besfatning som jeg har vildet, og jeg har forekommet ham. Frygt derfor kun en min Drøning; og tillad, at jeg soin er udmattet af at have maatted holde god Orden blant mine Folk paa Venen, maa her i Skyggen tage mig en lidet Roelighed, og siden inden dei bliver Mat, kand jeg imens jeg hviler mig, finde paa andre Raad.

(sætter sig ned og falder i Sovn.)

Cleo. Mens du sover min Allerkiereste
vaager jeg over dig; og du kand
uden at tænke paa noget hvile roelig.

I sagte blæsende Vinde, som blæser her,
forurveliger en min stat, med at
hvidsle formeget.

Alcun s' appressa --- oh Dei ! mi celo Intanto
Nou veduta vedrò.

(si ritira.)

Scena VI.

*Cornelia, poi Lepido; Cesare che dorme.
Cleopatra ritirata.*

Cor. Nel sonno oppresso
Lo spergiuro, il nemico ! Amato Sposo
Tu, sei, che mi scorgesti.
Dove ucciderlo debbo :

(Smuda lo stile.)

Ardisci, e cada - - -

(s' avanza a Cesare.)

Lep. Aspetta,
Cornelia ; vuoi levarmi
Forse col merto il premio ? Io svenar deggio
Il barbaro infedele.

Cor. Eccoti il ferro.
Via trafiggi quel sen.

Lep. Fermati, e scorgi.
Come gli passo il cor,

(in atto di ferirlo,

Cleo. Cesare forgi.

(desta Cesare, e trattiene Lepido.)

Mira, che sei tradito.

Ces. Tu col ferro al mio seno ?
Cornelia il vede, e tace ?

Cor. Mio l' acciar, mio il disegno
Fù già di trucidarti.
Lepido mel vietò;

Lef

ntanto

Der kommer nogen - - o Guder! jeg skyuler
mig; imidlertid fand jeg uden at sees, see hvem
det er.

(gaaer til side.)

Siette Scene.

Cornelia, derefter Lepidus, Cæsar som sover.

Cleopatra skyldt.

Cor. Sover her den meensvoerne Fiende! O min
Allerkiereste afdsde Mand, du er den som har
viist mig det Sted hvor jeg skal dræbe ham:
(hun trækker en Dolk.)
Nu frist Mod, og han skal døe - -

(nærmer sig til Cæsar.)

Lep. Bie lidet Cornelius; vil du maafee ved at have
denne Ere selv, skille mig ved Belønningen?
Jeg skal dræbe denne Barbar.

Cor. Der dar du Dolken. Igienemboer nu
dette Bryst.

Lep. Gig nu agt, saa skal du see hvorledes jeg skal
giennemstikke hans Hjerte.
(vil støde til.)

Cleo. Staae op, Cæsar.
(hun vogner Cæsar, og holder Lepidum tilbage.)

See, du er forraadt.

Cæs. Du er her med en Dolk for at dræbe mig?
og Cornelius seer det og tier stille?

Cor. Dolken er min, og det var mit Forsæt at jeg
vilde dræbe dig; men Lepidus forhindrede
mig deri.

- Lep.* Lepido è quello
Che svenar ti dovea,
- Cleo.* Ambi voglion tua morte, ambi son rei.
- Ces.* Anime scelerate,
Tant' ira, tanto sdegno
Contro il Cesare vostro?
Fra i cittadini, a Roma,
Non vi farà, chi con il ferro in mano
Ricusi vendicar l' atto inumano.
- Cor.* Empio, f' Roma è quella
Ch' esser un dì solea, la destra armata
Avrà contrò di te.
- Ces.* Tu fra catene
Sieguimi al Campidoglio:
Vedrai, Superba, in breve
Come il suo vincitor Roma riceve,
- Col vincitor mio brando**
Tremar farò gl' audaci;
Vedrai, che al mio comando
Roma foggiacerà.
- Ne mi diran tiranno**
Per l' acquistato Impero,
Se conservar non fanno
La propria libertà.

Scena VII.

Cleopatra, Cornelia, e Lepido.

- Car.* Barbare, inique stelle,
Vi son nè vostrí Cielí

Altre

Lep. Lepidus er den soni skalde onikomme dig.

Cleo. Begge søger din Dod, de ere begge lige skyldige.

Cæs. Jeg misdæderste Siele, kand jeg være opirrede og forbittrede imod eders Cæsar? Imellem Borgerne i Rom, er der ikke een, som undslaaer sig for, med Haarden i Haanden at hævne denne umenneskelige Gierning.

Cor. Du Ugrundelige, hvis Rom er endnu som den forдум har været, saa gribet den til Baaben imod dig.

Cæs. Du skal i Lænker følge mig til Capitolium: Der skal du Hovmodige faae inden fort Eid at see, hvorledes Rom tager imod sin Overvindere.

Med min seherrige Kaarde skal jeg faae de Duundristige til at skielve; du skal faae at see, at Rom skal adlyde mine Befalninger.

Og de kand ej kalde mig Tyran for det jeg har erhvervet mig Overherredømmet; thi de vœd selv ej at beholde og handthæve deres Frihed.

Syvende Scene.

Cleopatra, Cornelia, og Lepidus.

Cor. Gruesomme, uretfærdige Stierner, er der i Himmelne, flere Ulhæffer som skal hendes mig?

D s

Maah

Altre

Altre pene per me? Sù via scagliate
 Vn fulmine al mio petto;
 Questo solo desio, sol questo aspetta.

Cleo. Cornelia il caso tuo
 Non merita pietà; pure il tuo duolo
 M' intenerisce. Porgerò i miei voti
 A Cesare per te. Io del suo core,
 Sai, che l' arbitra sono.
 Se ti fidi di me, spera il perdono.

Cor. Io fidarmi di te? Da una nemica
 La vita mendicar? Giove superno
 M' incenerisca anzi ch' il seno mio
 Macchi di tal vilta.

Lep. Deh' frena ormai
 L' importuno coraggio.
 Cedi, cedi al destin, che verrà il giorno
 Delle nostre vendette.

Cor. Eh non consento
 Celar lo sdegno mio per vendicarmi.
 Cesare m' ha nemica,
 Vuò che lo sappia, e fra catene ancora
 Tema del ira mia nanzi ch' io mora.
 Misera! ed in qual guisa
 Sperarlo io posso! fra nemiche genti,
 Del tiranno in poter, priva d' amici,
 Senz' ajuto, o consiglio, e che potrei?
 Soccorreteini voi pietosi Dei.

Maah da, saa lader Førden og Lynnild slaae
need i mit Hjerte; dette allene beder jeg om,
og nu veed jeg en der kand hendes mig meere.

Cleo. Cornelia, din Omstændighed fortiner ingen
Medhjælp; dog bevæger din Ærg mig; Jeg skal
bede for dig hos Cæsar: Du veed at jeg har
Magt over hans Hjerte. Hvis du vil forlaa-
de dig paa mig, saa kand du være vis paa at
han tilgiver dig dine Forseelser.

Cor. Skulde jeg forlade mig paa dig? Skulde jeg
betle mit Liv af dig som er min Fiende? Nej,
gid at den store Jupiter først vilde med sin
Lynnild opbrænde mig, forend mit Hjerte skulde
begaae slig en Nederdrægtighed.

Lep. Styr dog, jeg beder dig, denne ubelenlige
Modighed. Giv efter, buk under for Skiebs-
nen; thi den Dag kommer nok at vi faaer
vores Hævn.

Cor. Nej jeg vil en skyde min Forbittrelse, og at
jeg vil hævne mig. Cæsar har en Fiende i mig,
og jeg vil at han skal vide det, og om jeg endog
bliver belagt med Lænker, saa skal han dog
frygte for min Brede inden at jeg dør. Ach
jeg Elændige! paa hvad Maade kand jeg haas-
be det! Jeg er imellemin mine Fiender, i Tyr-
rannens Bold; uden Venner, uden Hielp
og Raad, og hvad kand jeg vel giøre? O hiel-
per mig I medlidende Guder!

Op:

Jeg

Oppressa, tradita,
 Confusa, smarrita
 Già veggo il periglio,
 Non trovo consiglio;
 M' accendo, m' agghiaccio,
 Che penso? che faccio?
 Vendetta per me.

Se d' un' infelice
 Le voci sentite,
 Deh Numi, punite
 Quel cor senza fè.

(parte seguita da Lepido.)

Scena VIII.

Cleopatra, poi Achilla.

Cleo. Sento sdegno, ed orror ---

Ach. Bella Cleopatra.

Cleo. A che d' armi, e Guerrier' piena è la Reggia?

Ach. Contro Cesare è d' uopo.

Cleo. Ma qual frutto da te, d' opra si audace,
 Qual merce si raccoglie?

Ach. L' onor, la gloria, e Cleopatra in moglie.

Cleo. E Cleopatra in moglie! infame servo:

Tu innalzar solo il guardo,

Tu l' audace pensiero

Fino alla tua Regina, e a quest' impero?

Sce-

Jeg er undertrykt, forraadt, forbirret,
og vildfarende, jeg seer Faren for
mig, jeg finder ingen som giver mig
Raad; Jeg optændes et Øveblit
af hidsig Brede, og et andet Øve-
blit styrknes Blodet i mig af An-
gest. Hvad tænker jeg? hvad skal
jeg giøre? Jeg skal have Hævn.

O Guder! Hvis J hører de Ulyksaliges
Raab, Saa beder jeg eder, at J
vil straffe dette troelose Hierte.

(gaaer, efterfulgt af Lepidus.)

Afttende Scene.

Cleopatra, derefter Achillas.

Cleo. Jeg hører Bitterhed og Forfærdelighed :: :

Ach. Denlige Cleopatra.

Cleo. Hvorsor er Slottet fuldt af bevæbnede Krigs-
folk?

Ach. Jo de skal bruges iniod Cæsar.

Cleo. Men hvad Nytté og hvad Løn venter du at
faae for saa forvoven et Arbeide?

Ach. ære og Berommelse, og Cleopatra til ægte.

Cleo. Og Cleopatra til ægte! Hvorledes! Eør du
skamlose Undersaat oploste dine Øyne allene,
og dine forvovne Tanfer til din Dronning, og
til dette Nige?

Nien-

Scena IX.

Tolomeo, e detti.

Ach. Vedi, Signor, Cleopatra
E' contro me più fiera,
Ed a te suo Signor sempre inumana.

Tol. Vedrem se tanto orgoglio
Io deprimer saprò. Orsù, rifletti,
Due cose io ti propongo; eleggi: o Sposa
Sarai d' Achilla, o pur farai - - -

Cleo. T' intendo,
Vuoi dir, ch' io morirò, già lo preveggo,
Achilla abborro, edi morir m' eleggo.

Spose tradite, se m' ascoltate,
Dite la pena, che voi provate
Nel star vicine di quell' oggetto,
Che non è degno del vostro affetto;
L' aspro tormento dite per me.

Non v' è nel mondo piacèr maggiore
D'un compensato fedele amore;
Ma il più crudele fiero tormento
E' quel d' un core poco contento,
Che del suo laccio pago non è.

Niende Scene.

Ptolomeus, og de Forrige.

Ach. See her, Herre, Cleopatra foragter mig meere end nogen Tid før, og er altid umensklig modvillig imod dig som er hendes Herre.

Ptol. Vi skal faae at see, om jeg skal kunde dæmpe denne store Stolthed. Hør nu, betænke dig, to Vilkaar foresætter jeg dig; udvoelgenten skal du være Achilles Brud, eller og skal du

Cleo. Jeg forstaaer dig, du vil sige, at jeg skal døe, det marker jeg alt forud. Men jeg har Afsky for Achillas, og udvoeler mig Døden.

Hører I forlovede Elsfere, som ere bleven forraadte, om nogener her som hører mig, saa fortæller den Smerte I føler, ved at være nær ved den Person, som er uverdig til eders Kierlighed; tael for mig og tilkiendegiv hvilken haard Pine det er.

Der er en større Fornishelse til i Verden, End en oprigtig belønnet Kierlighed; men det er den allerstørste Pine naar et: Hierte er misfornoyet med de Lænker som det er bunden udi.

ATTO II.

Scena X.

Tolomeo, Achilla.

Tol. Achilla, non temer, saprò ben io
Di consolarti il modo. Ora si pensi
A trionfar del nemico.

Ach. Stretto in angusto giro
Ora è Cesare alfin.

Tol. Sieguimi amico.
Pugneremo da forti, ed in poc' ore
Avrà la pace il regno,
Ed avrà la sua pace il nostro core.

(Partono.)

Scena XI.

Piazza, e Foro d'Alessandria. a capo di cui vi è un gran ponte Sopra un braccio di mare.

Cesare con armati; poi Tolomeo coi suoi.

Ces. Romani, ecco il nemico,
Siam di forze ineguali, e non di cuore;
Siam chiusi, siam traditi.
O vincere, o morire: Il nostro braccio
Deve aprirne lo scampo;
Siate ora qui, qual sempre foste in campo.

Tol. Miei fidi, al vostro sdegno
Ne pur un si fottraggia

Ces. A provocarmi
Tu ne vieni?

Tol. Io sì: Temi,

Ces.

Siende Scene.

Ptolomeus og Achillas.

Ptol. Frygt ej, Achillas, jeg veed nof Raad til at komme til at triumvere over Fienden.

Ach. Nu er Cæsar endeligen indkneebet og omringet.

Ptol. Følg med mig, min gode Ven. Lad os striide med Tapperhed, og inden face Eiimer skal Riiget komme til at nyde Fred og Roelighed, og vores Hierter skal blive tilfredsstillede.

(de gaaer.)

Elleste Scene.

En Plads eller Torv i Alexandria; ved Enden af samme er en stor Broe over en Bue af Havet.

Cæsar med bevæbnede Folk; derefter Ptolomeus med sine.

Cæs. Nu § Romere, her er Fienden, vi ere ulige i Magt men, ej i Moed og Hierge; vi ere indelukte, vi ere forraadte. Vi maae vinde, eller dø: Vores Arm maae giøre os åben Ven til at slippe ud; Viiser eder nu her de samme, som i altiid har været i Feldten.

Ptol. Hør § mine troe Folk; lad ikke en eeneste undgaae eders Breede.

Cæs. Kommer du hid for at udfordre mig?

Ptol. Ja: og du kand tage dig i Agt derfore.

Cæs.

E

Cæs.

Ces. Perfido.

Tol. Usurpator.

Ces. [Romani] a 2. All'armi.
Tol. [Egizi]

(si battono le due fazioni.)

Cesare entra incalzato, poi torna solo.

Ces. Oppressa dalla forza
La virtù fù dè miei, se quivi attendo
Solo, che giova? e dove gir? nel nuoto
La salute si cerchi: Il Faro è presso,
Se far posso tragitto,
Misero Tolomeo, misero Egitto.

(Depone l' armi, e si getta dal Ponte.)

Tol. Del gran Duce di Roma
Ecco le spoglie si temute. E' vinto,
E' domo il suo valor; quelle si chiare
Memorabili imprese
Un punto sol tutte oscarò nel mare.

Scende rapido spumante
Dalla rupe fiume altero;
Fra le sponde, fra le piante;
Pien dì fasto, e pien d' impero
Finche perdesi nel mar.

Ma

Cæs. Troelose.

Ptol. Nej, du søger med Bold at fratauge mig mit Riige.

Cæs. [I Romere]

Ptol. [I Egyptier]

(Begge paa engang) Griber til Vaaben.

(begge Partier slaaes.)

(Cæsar bliver bretet tilbage, og kommer siden allene.)

Cæs. Mit Folkes Tapperhed blev undervunget af Mængden, og hvad hielver det at jeg bliver her staagende allene? og hvor skal jeg gaae hen? jeg maae frelse mig med at svømme: Pharus er nær herved, dersom jeg kand svømme derved, saa skal det gaae Ptolomeum og heele Egypten ilde.

(Han tager sine Vaaben af sig, og springer ud fra Broen.)

Ptol. Her ere den store Romerske Generals Vaaben, som alle frygter saa meget for. Han er overvunden, hans Dristighed er bleven tæmmet, hans herlige og store Bedrifter ligger altsaa i et Øyeblik formørkede paa Havets Bund.

Eu Flod som med Hast falder skummede ned af en Klippe, løber hastig med stolte Bolger, imellein sine Bredder, og imellein Eræerne, med Magt, saa intet kand imodstaae den, indtil den bliver borte i Habet.

Ma se piaggia, o gel gli manca,
L'onda, ch' era si superba
Può tra i sassi, e in mezzo l'erba
Serpeggiando appena andar.

Fine dell' Atto secondo.

Men hvis det en regner, eller der en fal-
der Sne; saa fand den Bolge,
som for var saa stolt, neppe lobe
sagte frem imellem Steene og
Græsset.

Ende paa den anden Act.

Ere-

Atto Terzo.

Scena I.

*Camera remota negl' Appartamenti Reali
con sedie.*

Tolomeo, Cornelia, e Cleopatra.

Tol.

Tiranno, traditore
Tu chiami Tolomeo? (*a Cor.*) Empio, ed ingiusto
Tu il German? (*a Cleopatra.*) Nel mio Regno
Contro me si congiura,
Contro me si fan voti,
Io punirvi a mia voglia ambe potrei:
Cesare più non vive,
E ubbidirmi convien. Sposa d' Achilla
Cleopatra farà.

Cleo.

Sì vil non sono.

Tol.

E tu Cornelia, o nemica o Conforte,
Esser oggi mi dei.

Cor.

Pria della morte.

Tol.

Non più: mi udiste, al mio voler conviene
Umiliar l' intempestivo orgoglio.

Risolvete,

Cleo.

Non posso.

Cor.

Ed io non voglio.

(s' alza da sedere.)
Troppo fin' or soffersi
Le tue barbare voci. Esserti deggio

O con-

Tredie Act.

Første Scene.

Et hemmeligt Kammer i de Kongelige Gemahler med
Stoole.

Ptolomæus, Cornelia, og Cleopatra.

Ptol. Falder du Ptolomeum, en Tyran, og en
Forrædere!

(til Cornelia.)

Og Falder du din Broder en uguadelig, og
uretfærdig?

(til Cleopatra.)

Jeg mærker at man sammenførger sig imod
mig i mit Rige, og at man gør Sammenrot-
telser. Jeg kunde straffe eder begge toe om
jeg vilde; Cæsar er nu død, og I bør være
mig lydige. Cleopatra skal være Achillæ
Brud.

Cleo. Saa nederdrægtig er jen en.

Ptol. Og du Cornelia, skal i Dag enten være min
Fiende eller og min Gemahl.

Cor. For vilde jeg døe.

Ptol. Det er nok: I har hørt hvad jeg har sagt,
og i bør ydmynge Eders utidige Hovmod efter
min Villie. Betenkter eder.

Cleo. Det fand jeg en.

Cor. Og jeg vil en.

(hun staaer op.)

Jeg har alt forlænge hørt og taalt dine bar-
bariske Ord. Skal jeg enten være din Ge-
mahl

O conforte, o nemica? Odimi dunque:
 Io nemica ti sono, odio il tuo volto,
 Abborro il nome tuo; Sappi che sei
 Un oggetto di sdegno agl' occhi miei.

Tol. Va superba, ed aspetta (parte.)

Sovra te l'ira mia. Tu pur ingrata
 Il mio sdegno paventa,

Cleo. Empio, crudele
 Mi rapisti il mio ben; Tu m' involaisti
 La mia felicità. Che mai di peggio.
 Farmi potrà? Su via provati, ed usa
 La tirannide tua.

Tol. Sarai contenta;
 Scelerata morrai,

Scena II.

Achilla, e detti.

Ach. Signor ritorno
 Tinto del sangue de' nemici tuoi.
 Or la promessa tua - - -

Tol. Me la rammento:

Ma Cleopatra or morrà,

Ach. Come!

Cleo. Da un empio,
 E da un Tiranno altro aspettar non puoi,
 Ricompensa così gli amici suoi.

Ach. Ma se ingiusto ti rendi - - -

Tol.

mahl eller din Fiende? saa hør da: Jeg er din Fiende, jeg fand en liide at see dig; Jeg har Af-skylle for at høre dit Navn nævne; og viid at du i mine Øyne er en Person, som opvækker kuns min Breedde, og Forbitrelse.

(gaaer.)

Ptol. Gade dit Hosmodige, og vær forsikret at du skal fornemme Virkningen af min Breedde. Og du Utknemmelige maae og frygte for samme.

Cleo. Du Ugudelige, Gruesomme du har besøvet mig min Skæt; du har besøvet mig min Lyk-salighed. Hvad kand du vel giøre mig værre? Forsøg det engang, og sv dit Tyrannie.

Ptol. Du skal blive fornøjet: Du skal døe din Misdæderske.

Anden Scene.

Achilles og de forrige.

Ach. Jeg kommer igien, Herre, bestænkt med dine Fienders Blod. Nu dit Øste. = = =

Ptol. Jeg erindrer det: Men nu skal Cleopatra døe.

Ach. Hvorledes!

Cleo. Af en Ugudelig, og af en Tyran kand du en vente andet: Saaledes betaler han sine Penner.

Ach. Men du gør en Uret = = =

Tol. E 5 Ptol.

Tol. Olà t' aqueta,
Rissolsi già: Vada Cleopatra, e m'ora;
E tu più cauto il mio comando adora.

Taci: Non v' è più speme;
Basta: Mi tenti in vano;
Ardo di giusto sdegno;
Nò, non sperar pietà.

Hà la clemenza ancora
I giusti suoi confini,
Quand' ella passa il segno
Suol divenir viltà.

Scena III.

*Cleopatra, ed Achilla.**Cleo.* Udisti?

Ach. Ah se non sdegni,
Mio ben, l' affetto mio, saprò sottrarti
Dall' ire del German.

Cleo. Voglio vendetta.
Se ti cale di me, se la mia destra
Può fare il tuo riposo,
Mora l' indegno, e tu farai mio sposo.

Ach. Bella, t' ubbidirò; pensa che sei
Quella tu, che dirige i moti miei.

Cleo. Va, m' obbedisci, ardito
Uccidi l' inumano.

Ach. E mia farai?*Cleo.* Sì. (Tu lo speri in vano.)(da se, e parte.)
Ach.

Ptol. Jeg befaler dig at du skal tie; jeg har allerede besluttet det, at Cleopatra skal døe; og tag du dig bedre i Agt med at adlyde hvad jeg befaler.

Tie stille: Der er intet Haab mere;
Det er nok: Du beder mig forgives;
Jeg brænder af en retinæssig
Greede; Nej, du maae ej haabe at
jeg har Medlidenhed med hende.

Mildheden har ogsaa sine rette Grændser,
men naar du gaaer over samme, saa
bliver den til Blodhertighed.

Tredie Scene.

Cleopatra og Achillas.

Cleo. Hørte du det?

Ach. Ach allerkiereste, hvis du en foragter min Kierlig-
hed, saa skal jeg nok frie dig fra din Broders
Greede.

Cleo. Jeg vil have Hævn. Hvis du har mig Eier,
og hvis det er din Fornøjelse at faae min
Haand paa Egteskabs Løfte, saa lad den Uvær-
dige blive dræbt, og saa skal du blive min
Brudgom.

Ach. Jeg skal adlyde dig, min Deylige: ach tænk at
du er den som regierer over alle mine tanker
og Gierninger.

Cleo. Gaae da og adlyd mig, tag Moed til dig, og
dræb denne Umenneskelige.

Ach. Og vil du da være min?

Cleo. Ja. Men du haaber det forgives.

(for sig selv og gaaer.)

Ach.

Ach. Nel sen mi giubila
Sperando il core;
Sento rinascere
Novello ardore;
La forte barbara
Si placherà.

Il cielo nubile
Sempre non dura,
L'aria serenasi
Tornando pura:
Non sempre misero
Mio cor farà.

Scena IV.

Tolomeo, Cornelia, poi Sesto Fanciullo.

Tol. Desti luogo nell' alma
A consiglio miglior?

Cor. L' ottimo elessi.

Tol. E mia sposa sarai?

Cor. Quest' è il peggiore.

Tol. Posso farmi ubbidire.

Cor. Usa tua sorte.

Tol. Cornelia, tu morrai.

Cor. Morrò da forte.

Tol. Quà se le rechi il Figlio.

(vien condotto Sesto.)

Cor.

Ach. Mit Hierge fryder sig i Haabet;
jeg fornemmer at jeg faer frisk
Moed igien; Den umilde Skiebne
vil nu blive tilfredsstillet.

Himlen bliver en altid bedækt med mørke Skyer, Lusten bliver klar og
renser sig igien: Og mit Hierge
bliver en altid elændigt.

Fierde Scene.

Ptolomeus, Cornelia, og derefter Barnet
Sixtus.

Ptol. Har du givet et bedre overlæg Rum i din
Sind?

Cor. Jeg har udvalgt det Beste.

Ptol. Og bliver du min Bruud?

Cor. Dette er det værste, jeg funde udvælge.

Ptol. Men jeg kand faa dig til at adlyde.

Cor. Benyt dig af din Skiebne.

Ptol. Cornelia, du skal døe.

Cor. Ja, men jeg skal døe med Standhaftighed.

Ptol. Lad hendes Son blive bragt hid til hende.

(Sixtus bliver frensørt.)

to Sefto.
Cor.

Cor.

Cor. Il Figlio ancora hà della madre il core,
Ne teme l' ira tua.

Tol. S' uccida, e allor vedrò ---

Cor. Vevrai crudele
Che vaccillar non sò. Vanno mio Figlio;
Fra l' ombre generose
Del Padre tuo tradito
Ricerca, e di: la Madre mia fra poco
A queste nere foglie
Mi seguirà, ma qual dovea, tua Moglie.

Tol. E nutre la tua Roma
Alme sì disumane?

Cor. A questi segni
Riconosci qual sia
La mia fortezza, e la costanza mia.

Tol. Lascialo dunque,

Cor. Anima mia, mio pegno
Emula i tuoi maggiori,
Sei Figlio di Pompeo,
Romano sei; Va da Romano, e mori.

(Io Baccia. e poi lo lascia.)

Tol. Nò, nò quivi s' arresti,
Sù gl' occhi le si sveni,
E veda come forte
Il Figlio di Pompeo soffra la morte!

Cor. Barbaro! Dei! chi vidde
La pietà d' una Madre
In più strano periglio!
Tiranno, eccoti il sen,

Tol. Muoja il tuo Figlio.

Cor.

Cor. Sonnen har ogsaa Moderens Hjerte, og
frugter en for din Breede.

Ptol. Han skal dræbes, og saa vil jeg see = = =

Cor. Du skal faae at see, Gruesomme, at jeg en kand
blive vankelmodig. Gaae min Son; og sog
imellem de Ædelmodige skygger efter din for-
raadte Fader, og stiig ham: Min Moder skal
inden fort Eiid folge efter mig, hid til disse
mørke Boeliger, men som hun burde, og som
din Ægtefælle.

Ptol. Men findes der og vel i Rom saa umenneske-
lige Siele?

Cor. Ja herpaa kand du fiende hvor stor min
Standhaftighed, og Bestandighed er.

Ptol. Lad ham da gaae.

Cor. Min Siel, mit Vandt paa min Ægtefierlig-
hed, stræb efter at ligne Dine Forfædre, du er
Pompeji Son, du er en Romere; gaae da, og
døe som en Romere.

(hun kysser ham, og slipper ham.)

Ptol. Ney, 'ney, her ska! han blive, han skal dræ-
bes for hendes Dyne, at hun kand see med
hvilken Standhaftighed Pompeji Son liider
Døden.

Cor. Barbar! O Guder! hvem har nogen Eiid
seet en Moders Medlidenhed i større Kniibe!
Tyran, der er mit Bryst.

Ptol. Ney, din Son skal døe.

Cor.

Cor. Figlio!

Tol. Che! tu sospiri?
Eseguite l' impero.

(ad una Guardia.)

Cor. Empio, inumano, Chi ti destò nel seno
Sì barbàra empietà! Sù gl' occhi miei
Svenar quell' innocente?
Voi lo vedete, e lo soffrite, o Dei?

Tol. Pòrgimi la tua destra,
Et il figlio vivrà,

Cor. Nò, sì gran prezzo
Non val lu vita sua. Pria che acconsenta
All' indegno Imeneo
Quest' innocente vittima s' uccida.
Prendi l' ultimo baccio.
Più non mi fai pietà. Tenero pianto
Più non trainanda il ciglio.
Salva sia la mia gloria, e muoja il Figlio.

Tol. Superba, spietata!

Cor. Tiranno, crudele!

Tol. Un' anima ingrata,

Cor. Un core infedele,

Tol. Non vidi,

Cor. Non seppi

Corn. Ach min Son!

Ptol. Hvad! Suffer du? fuldfør mit Besælling.

(til en af Vagten.)

Cor. Du ugrundelige, umenneskelige, hvem har opvægt dit Hjerte til en saa Barbarisk Grusmede? O Guder! seer og taaler I dette?

Ptol. Giv mig din Haand, saa skal din Son leve.

Cor. Nej saa han Druis fører jeg en paa hans Liv og førend jeg samtrækker i dette skammelige Egteskab saa maae man heller dræbe dette uskyldige Offer. Tag det sidste Rys. Nu ynkter og bearceder jeg dig ej mere. Jeg maae frølse min Ere, ved det at min Son dør.

Ptol. Du stolte, unmedlidende!

Cor. Grusomme Tyran!

Ptol. Saa utakneimelig en Siel

Cor. Saa troelsos et Hjerte

Ptol. Har jeg aldrig seet.

Cor. Jeg har aldrig hørt.

G.

Begge:

a 2. Peggiore di te.

Che abisso d' affanni!
Congiura a miei danni,
Il cielo per me.

(partono per parti opposte.)

Scena V.

Atrio magnifico, che introduce al Tempio, ove si vede il Simulacro di Pompeo.

*Cesare in abito mentito con seguito de' Romani
vestiti all' Egiziana.*

Ces. Ecco l' Atrio, ecco il Tempio, ancor non veggio
La Vedova superba, il Rè Tiranno.
E sarà ver, che di Cornelia il core
Abbia l' odio cangiato in dolce amore?
E ver sarà, che Cleopatra il mio bene
Così presto annodò d' altre catene?
Nol credo, nò: qualche fatal arcano
Qui si nasconde; ad ispiarne il vero
Mi celerò frà queste mura, a caso
Dal periglio dell' onde
Il Ciel non mi salvò; con queste spoglie
Non conosciuti, innosservati, Amici,
Restiam per poco; ancor tempo ci resta,
Qui dove regnà il più crudel Tiranno
Per risarcir di nostra fama il danno.

Temo

Begge: Nogen værre end du.
 Hvilken stor Evivslaadighed!
 Himsen har samsvoret
 Sig til min Undergang.

(De gaaer bort hver til sin Side.)

Femtende Scene.

Et prægtigt Vaabenhus, som vender ind til Templet,
 hvori Pompeji Billeder sees.

Cæsar forklæd, med Folgestab af Romeriske
 Soldater klædte paa Egyptisk.

Cæsar. Her er Indgangen, og her Templet, endnu
 seer jeg hverken den hofmodige Enke, eller den
 tyranniske Konge. Og er det vel muligt, at
 Cornelice Hierete kand have omstiftet Had til
 sod Rierlighed? Og mon det er sandt, at min
 allerklæreste Skat Cleopatra kand saa hastig
 have ladet sig binde i andre Rierligheds Baand?
 Nej, det troer jeg ej, her maae være nogen
 ulykkelig Hemmelighed skjult herunder; for
 at udforste Sandheden, vil jeg skjule mig her
 imellem disse Muure; forgivernes har Himsen
 ej frelst mig fra Bolgernes Fare; i denne
 Klædedragt fiender ingen os; lader os skjule
 os her mine Venner, en siden Eiid; Nu er
 vi her hvor den allergrummeste Konge regies-
 rer, og nu har vi Eiid og Leylighed nok til at
 erstatte den Skade vi har lidt paa vores
 Rygte.

F 2

Teg

Temo per l' Idol mio:

Fremo con chi l' offende;
Non sò se' più m' accende
Lo sdegno, o la pietà.

Salvar chi m' innamora,

O vendicar vogl' io:
Altro pensar per ora
L' anima mia non sà.

Scena VI.

Cornelia poi Tolomeo.

Cor. Ombra del caro Sposo,
Deh per pochi momenti
Parti, e rivolgi da quest' are il guardo;
Duro fato mi sforza
Lo sdegno a simular. Lepido, Achilla,
Di tue vendette ormai
I ministri faran: Sol che permesso
L' empio Tiranno intanto
Mi sia di lusingar. Se questa è colpa,
Numi, se in ciò v' offendendo,
Lo potete vietar. Fulmine scenda
Ni ferisca, mi abbatta,
Mi unisca al mio consorte,
E lo spirto infelice
Ritrovi almen qualche riposo in morte.

Om-

Jeg frugter for at der er hændtes mit
Gudinde noget ondt; og jeg er for-
bittred imod den som gør hende
Fortred; jeg veed ej om det er
Kierlighed, eller Breede som meest
antænder mig.

Jeg vil enten frelse, eller hævne den jeg
elsker: Og fornærvarende Tid
kand min Stæl ej tænke paa
andet.

Sextende Scene.

Cornelia, siden Ptolomeus.

Corn. O du min kære Mands Skygge, jeg beder
dig, gaae her fra, i nogle faae Øyeblik, og
wend dine Øyne fra dette Altere; Mit haarde
Siebne nøder mig til at fordolge min Breede.
Lepidus og Achillas skal nu være de som skal
skaffe dig Hævn: Maar det imidlertiid er mig
allene tilladt at holde gode Müner med den
ugudelige Tyran. Dersom dette er en For-
seelse, o Guder! dersom jeg dermed fortør-
ner eder, saa kand Gj jo afværge det. Lader
en Lynild falde, og dræber mig og forener
mig med min Mand, at min ulyksalige Siel
kand i det ringeste i Døden finde nogen Roe
og Hviile.

Ombra del caro Sposo,
 Perdona a un' infelice;
 E se ingannar mi lice,
 Per dar a te riposo,
 Ombra dilecta, e cara,
 Vendetta avrai da me.

- Tol.* Giorno è questo di Feste,
 E giorno è di vittorie:
 Vieni mia Sposa; e voi
 Sacri ministri, incominciate il rito.
Cor. (Lepido ancor non veggo.)
Tol. Il più bel laccio
 Non strinse amore. Idolo mio, t' abbraccia,
Cor. Fermati Tolomeo:
 Prima mira quel sasso, ivi s' asconde
 Quello che ospite, e amico
 Tu privasti di vita.
 (E Lepido non viene, ah son trādita!)
Tol. Dopo che amor ne strinse,
 Chi più querele, e più rigor, che pianto?
 Vieni non induggiar,

Scena VII.

Achilla, e Lepido con Soldati, poi Cesare dall' altra parte co' suoi, e detti.

- Ach.* Mora l' indegno.
Lep. Il Tiranno s' uccida,

Tol.

O du min kære Mand! Skygge tilgiv
og forlad en Ulyksalig; Og om det
er mig tilladt at forstille mig, for
at skaffe dig Roe, såa skal du aller-
kæreste Sicel, ved mig faae Hævr.

Ptol. I Dag er det en højtidelig Dag, det er en
Gehers-Dag: Kom du min Bruud; og I
Templets hellige Præster, begynder Øfringen.

Cleo. (Og endnu seer jeg ey Lepidum.)

Ptol. Kierlighed har aldrig Enyted et denligere
Baand. Min Gudinde, lad mig omfavne
dig.

Cor. Men holdt, Ptolomeus, see først til den Urne,
deri skyvles den, som tog sin Eilfugt til dig,
som var din Ven, og som du har skildt ved
Livet.

(Og Lepidus kommer ey. Ach jeg er forraadt!)

Ptol. Efter at Kierlighed har foreenet os, hvortil
hjelper da at du Flager dig og græder længere?
Kom da, og tav ey.

Syvende Scene.

Achillas, og Lepidus med Soldater, derefter
Cæsar fra den anden Side med sine,
og de forrige.

Ach. Den Uværdige skal døe.

Lep. Lad os dræbe den Tyrant.

- Tot.* Ahimè chi mi soccorre!
- Ces.* Io ti difendo.
- Cor.* Cesare, che pretendi?
Farti scudo del reo!
Amici, che tardate
L' empio sangue a versar! non vi spaventate
Di Cesare l' aspetto,
Anch' egli è traditore;
Ei v' ingannò: potria ingannarvi ancora;
S' uccida Tolomeo, Cesare mora.
- Ach.* Sì, moriranno entrambi - - -
- Lep.* Io non consento
Contro il sangue Roman volger la spada.
Achilla, in me tu scorgi
Un seguace non più, ma un tuo nemico.
- Ces.* Generosa Virtù!
- Cor.* (Tutto è perduto.)

Scena ultima.

Cleopatra, e detti.

- Ach.* Vedi, vedi Cleopatra
Il tuo cenno impedito; ucciso avrei
Il tuo crudel Germano,
Se Cesare non era.

Cleo,

Ptol. Ach er der ingen som hielper mig!

Cæs. Jeg skal forsvare dig.

Cor. Hvad, Cæsar, hvad vil du? vil du være den
Misdæderes Beskiermere! Mine Venner,
hvorfør bier G, at G en udøser det ugodelige
Blod: lad Cæsars Mærværelse en forstørke
eder, han er og en Forrædere; Han har bes-
draget eder, og kand endnu bedrage eder;
Dræber baade Ptolomeum, og Cæsar,

Ach. Ja de skal begge døe = = = =

Lep. Jeg giver ey mit Samtykke til at drage Kaar-
den imod Romersk Blod. Og hvis du giv
det Achillas, saa viid at du ey i mig har læn-
gere en Staldbroder men en Fiende.

Cæs. Hvilken en ædelmodig Dyd!

Cor. (Ulling er forloren.)

Den sidste Scene.

Cleopatra og de forrigte.

Ach. See her, Cleopatra din Befaling er blevet
forhindret. Jeg havde dræbt din grumme
Broder, hvis Cæsar ey havde været.

Geo.

S 5

Cleo.

Cleo. Ah Dei! che miro,
Cesare ancora vive? Idol mio
Pur ti riveggo ancor. Sospendi Achilla
D'eseguir il disegno;
Che se Cesare è meco, altro non bramo.

Ach. (Mie tradite speranze!)

Ces. Ancor Cornelia alfine
Spero veder placata.

Cor. In van lo speri:
Più nemica che mai
Cesare tu m'avrai, se invendicata
Sono per tua caggion, tutto il mio sfegno.
Cade sovra di te. Felloné, io vado
Allà Patria tradita, a Roma io torno.
Vieni, colà ti aspetto.
Contro di te solleverò la Plebe,
Armar saprò il Senato,
Console traditor, mostro spietato.

(parte.)

Ces. Và pur, che non ti temo. Il Tempio è presso,
Vadasi al Nume innanzi, e il cor divoto
A lui, da cui dipende
Nostra felicitade, Offriamo in voto.

Cho-

Cleo. Ach Guder! hvad seer jeg, lever Cæsar endnu? lad blive Achillas at fuldsore Giersning; Thi naar Cæsar er hos mig, saa forlanger jeg ej andet.

Ach. (Ach mit Haab er blevet skuffet!)

Cæs. Endnu haaber jeg dog endeligen at see Cornelia tilfredsstillet.

Cor. Det haaber du forgives: Cæsar, du skal nu have mig til Fiende, meere end nogen Liib forhen. Efterdi jeg bliver uhævnet for din Skyld, da skal al min Breede og Forbitrelse falde paa dig. Du Forrædere, jeg skal vende om igien til Rom, til mit Fædreneland som du med List har undervunget. Rom du der, der bier jeg efter dig. Jeg skal oprøre Almuen imod dig; Jeg skal bevæbne Raadet imod dig, du forræderiske Consul, du umedlende Udry.

(hun gaaer.)

Cæs. Gaa du funs, jeg er ej bange for dig. Templen er næst herved, lader os gaae ind for Gudernes Asyn, og frembyde til dem, som raader for vores Lykke, et Offer af hengivne og taknemmelige Hierter.

Cho-

Choro.

Dal feno di Giove

La pace discenda,

La candida pace

Che lieta ne renda,

La gioja, e il piacer.

E fugga Megera

Coll'orrida face,

Là, dove severa

Fà l'alme temer.

Fine del Dramma.

Chorus.

Jupiter send os din Fred herned, den op-
rigtige Genighed som tilvenbrin-
ger Fornøjelse og Glæde.

Og lad Nejera flye bort herfra med sin
forfærdelige Uleenigheds Fakkel, til
dit Stæd, hvor hun med Grumhed
kommer Sicelene til at frygte.

Ende paa dette Skuespil.

